

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2009/28/EÜ,

23. aprill 2009,

taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1 ja artiklit 95 seoses käesoleva direktiivi artiklitega 17, 18 ja 19,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa energiatarbimise kontrollimine ja taastuvatest energiaallikatest saadud energia ulatuslikum kasutamine moodustavad koos energiasäästu ja suurema energiatõhususega tähtsa osa meetmepaketist, mis on ette nähtud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokollit täitmiseks ja pärast 2012. aastat võetavate edasiste ühenduse ja rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks. Nendel faktoritel on oluline osa ka energiavarustuse kindluse tugevdamisel, tehnoloogilise arengu ja uuendustegevuse edendamisel ning tööhõivevõimaluste loomisel ja regionaalarengus, eriti maapiirkondades ja eraldatud piirkondades.

(2) Elukõige olulisemad tehnoloogilised täiustused, stiimulid ühistranspordi laiendamiseks ja kasutamiseks, energiatõhusate tehnoloogiate ning taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamine transpordis ühed mõjusamad vahendid, mille abil ühendus saab vähendada

transpordisektoris sõltuvust imporditud naftast, mille puhul on energia varustuskindluse probleemid kõige teravamad, ja mõjutada transpordisektori kütuseturgu.

(3) Majanduskasvu saavutamise võimalused innovatsiooni ja säästva konkurentsivõimelise energiapoliitika kaudu on leidnud tunnustamist. Taastuvatest energiaallikatest energia tootmine sõltub sageli kohalikest või piirkondlikest väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest (VKEd). Olulised on majanduskasvu ja tööhõive võimalused, mille piirkondlikud ja kohalikud investeeringud taastuenergiasse liikmesriikides ja piirkondades kaasa toovad. Komisjon ja liikmesriigid peaksid seetõttu toetama riiklikke ja piirkondlikke arengumeetmeid kõnealustes valdkondades, julgustama taastuvatest energiaallikatest energia tootmise heade tavade vahetamist kohalike ja piirkondlike arengualgatuste vahel ning edendama struktuurifondide vahendite kasutamist selles valdkonnas.

(4) Taastuvate energiaallikate turu arengut soodustades tuleb arvesse võtta selle positiivset mõju piirkondliku ja kohaliku arengu võimalustele, ekspordiväljavaadetele ning tööhõive- ja sotsiaalse ühtsuse saavutamise võimalustele VKEdes ja sõltumatute energiatootjate jaoks.

(5) Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ühenduses ja ühenduse sõltuvuse vähendamiseks energiaimpordist peaksid taastuvatest energiaallikatest toodetava energia arendamine ja energiatõhususe suurendamine olema omavahel tihedalt seotud.

(6) On vaja toetada detsentraliseeritud taastuenergia tehnoloogiate tutvustamis- ja turustamisetappi. Liikumisel detsentraliseeritud energiatootmise suunas on mitu eelist, näiteks kohalike energiaallikate kasutamine, suurem kohalik energiavarustuse kindlus, lühemad transpordivahemaad ning vähenenud energia ülekandekaod. Samuti tugevdab selline detsentraliseerimine koha peal sissetulekuallikate ja töökohtade loomise abil ühiskonna arengut ja ühtekuuluvust.

⁽¹⁾ ELT C 77, 31.3.2009, lk 43.

⁽²⁾ ELT C 325, 19.12.2008, lk 12.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2008. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 6. aprilli 2009. aasta otsus.

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. septembri 2001. aasta direktiivis 2001/77/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia kasutamise edendamise kohta elektrienergia siseturul⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. mai 2003. aasta direktiivis 2003/30/EÜ, millega edendatakse biokütuste ja muude taastuvkütuste kasutamist transpordisektoris,⁽²⁾ on kehtestatud eri liiki taastuvatest energiaallikatest toodetud energia määratlused. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivis 2003/54/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju)⁽³⁾ on kehtestatud määratlused elektrisektori jaoks üldiselt. Õiguskindluse ja selguse huvides on asjakohane kasutada samu või sarnaseid määratlusi ka käesolevas direktiivis.
- (8) Komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta teatis pealkirjaga „Taastuvenergia tegevuskava. Taastuvenergia 21. sajandil: jätkusuutlikuma tuleviku rajamine” on näidanud, et eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu üldises energiatarbimises 20 %ni ja transpordisektoris 10 %ni on asjakohane ja saavutatav ning et kohustuslikke eesmärgi sisaldava raamistikuga tuleks äri- ja ringkondadele tagada pikas perspektiivis stabiilsus, mida nad vajavad selliste säästvate investeeringute tegemiseks taastuvenergia sektoris, mis suudavad vähendada sõltuvust imporditavatest fossiilkütustest ning ergutada uute energia- tehnoloogiate kasutamist. Kõnealused eesmärgid on püstitatud seoses energiatarbimise tõstmisega 20 % võrra aastaks 2020, nagu see on kehtestatud komisjoni 19. oktoobri 2006. aasta teatises „Energiatarbimise tegevuskava: potentsiaali realiseerimine”, mille kiitis heaks Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsis ning Euroopa Parlament oma 31. jaanuari 2008. aasta kõnealust tegevuskava käsitlevas resolutsioonis.
- (9) 2007. aasta märtsis kokkutulnud Euroopa Ülemkogu kinnitas ühenduse pühendumust taastuvatest energiaallikatest toodetava energia arendamisele kogu ühenduses ka pärast 2010. aastat. Ülemkogu kinnitas kohustusliku eesmärgi suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetava energia osakaalu ühendusesiseses energia kogutarbimises 2020. aastaks 20 %ni ja kohustusliku miinimumeesmärgi 10 %, mille kõik liikmesriigid peavad saavutama aastaks 2020 seoses biokütuste osakaaluga transpordis kasutatava bensiini ja diislikütuse tarbimisest, tehes seda kulutõhusal viisil. Ülemkogu märkis, et biokütusealase eesmärgi siduv olemus on asjakohane eeldusel, et tootmine on säästlik, müügilolevad teise põlvkonna biokütused ning tehakse muudatused Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiivis 98/70/EÜ (bensini ja diislikütuse kvaliteedi kohta),⁽⁴⁾ et lubada kütusesegude sobivaid tase- meid. 2008. aasta märtsis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel korraldati, et oluline on töötada välja ja täita töö- husaid biokütuste säästlikkuse kriteeriumeid ning tagada teise põlvkonna biokütuste kättesaadavus kaubanduses. 2008. aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtu- misel nimetati taas säästlikkuse kriteeriumeid ja teise põlv- konna biokütuste väljaarendamist ning rõhutati vajadust hinnata biokütuste tootmise võimalikku mõju toiduks mõeldud põllumajandussaadustele ja võtta vajaduse korral meetmeid puuduste kõrvaldamiseks. Lisaks sellele märgiti, et täiendavalt tuleks hinnata biokütuste tootmise ja tarbi- mise mõju keskkonnale ja selle sotsiaalseid tagajärgi.
- (10) Euroopa Parlament kutsus oma 25. septembri 2007. aasta resolutsioonis Euroopa taastuvenergia tegevuskava koh- ta⁽⁵⁾ komisjoni üles esitama 2007. aasta lõpuks ettepane- ku taastuvatest energiaallikatest toodetud energia õigusliku raamistiku kohta, osutades sellele, kui oluline on seada ees- märgid taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osa- kaalu jaoks ühenduse ja liikmesriikide tasandil.
- (11) Tuleb sätestada läbipaistvad ja üheselt mõistetavad reeglid taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu ar- vutamiseks ja selliste allikate määramiseks. Seoses sellega tuleb hõlmata ookeanides ja muudes veekogudes lainete, hoovuste, loodete ja ookeani temperatuuri või soolsuse vahe vormis sisalduvat energia.
- (12) Põllumajandusliku tooraine, näiteks sõnniku, läga ja teiste loomset ning taimset päritolu jäätmete kasutamine biogaasi tootmiseks pakub tänu suurele kasvuhoonegaaside heitkoguste säästvuspotentsiaalile märkimisväärsed kesk- konnaeeliseid nii soojus- kui muu energia kui ka biokütus- te tootmisel. Biogaasi tootmisrajatised võivad tänu oma detsentraliseeritud olemusele ja piirkondlikule investeeri- misstruktuurile anda märkimisväärselt panuse maapiirkondade säästvasse arengusse ning pakkuda põllu- majandusettevõtjatele uusi sissetulekuallikaid.
- (13) Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni võetud seis- kohti silmas pidades on asjakohane seada kohustuslikud si- seriiklikud eesmärgid, mis on kooskõlas eesmärgiga suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu 20 %ni ja transpordisektoris 10 %ni ühenduse energiatarbimises aastaks 2020.
- (14) Kohustuslike riiklike eesmärkide peamine eesmärk on ta- gada investoritele kindlustunne ja julgustada neid jätkuvalt arendama tehnoloogiaid, mis toodavad energiat igat liiki taastuvatest energiaallikatest. Seega ei ole asjakohane lüka- ta kohustuslikku otsust edasi kuni teatava tulevikus toimu- va sündmuseni.

(1) EÜT L 283, 27.10.2001, lk 33.

(2) ELT L 123, 17.5.2003, lk 42.

(3) ELT L 176, 15.7.2003, lk 37.

(4) EÜT L 350, 28.12.1998, lk 58.

(5) ELT C 219 E, 28.8.2008, lk 82.

- (15) Liikmesriikide lähtekohad, taastuvenergia võimalused ja energiakasutus on erinevad. Seepärast on vaja muuta ühenduse eesmärk – 20 % – iga liikmesriigi individuaalseks eesmärgiks, pidades nõuetekohaselt silmas õiglast ja adekvaatset jaotamist ning võttes arvesse liikmesriikide erinevaid lähtekohti ja võimalusi, sealhulgas taastuvate energiaallikate ja energiakasutuse struktuuri olemasolevat taset. Seda on asjakohane teha nii, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise nõutav kogukasv jagatakse liikmesriikide vahel ära, võttes aluseks iga liikmesriigi osa võrdse suurenemise, mida on kaalutud nende sisemajanduse kogutoodanguga (SKT) ja kohandatud nende lähtekohtade kajastamiseks, kasutades arvutamisel summaarset energia lõpptarbimist, võttes arvesse liikmesriikide seniseid jõupingutusi taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise osas.
- (16) Samas on asjakohane, et eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu transpordisektoris 10 %ni tuleks seada kõikide liikmesriikide puhul samale tasemele, et tagada transpordikütuste spetsifikaatide vastavus ja kättesaadavus. Kuna transpordikütustega kauplemine on lihtne, saavad liikmesriigid, kelle käsutuses on piiratud määral ressursse, biokütuseid mujalt. Kui- gi tehniliselt oleks ühendusel võimalik saavutada transpordisektoris taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise alane eesmärk üksnes ühendusesise tootmise abil, on siiski tõenäoline ja soovitatav, et eesmärk saavutatakse tegelikult ühendusesise tootmise ja impordi ühendamisel. Selleks peaks komisjon jälgima biokütuste tarnimist ühenduse turule ja vajaduse korral tegema asjakohaste meetmete ettepanekuid, et saavutada tasakaalustatud lähenemisviisi ühendusesise tootmise ja impordi vahel, võttes muu hulgas arvesse mitme- ja kahepoolseid kaubandusläbirääkimisi, keskkonnavalaseid, sotsiaalseid ja majanduslikke aspekte ning energiavarustuse kindlust.
- (17) Energiatõhususe parandamine on ühenduse üks peamisi eesmärke, mille sihiks on saavutada aastaks 2020 energi- tõhususe parandamine 20 % võrra. Nimetatud eesmärk koos kehtivate ja tulevaste õigusaktidega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/91/EÜ ehitiste energi- tõhususe kohta, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2005. aasta direktiiv 2005/32/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energi- at tarbivate toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks, ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiiv 2006/32/EÜ, mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid, ⁽³⁾ on kõige olulisem kliima- ja energiaeesmärkide saavutamiseks vähi- mate kuludega ja see võib pakkuda ka uusi võimalusi
- Euroopa Liidu majandusele. Energiatõhususe ja energia- säästu poliitikad on liikmesriikide jaoks ühed kõige tõhu- samad meetodid taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu suurendamiseks ja seetõttu saavutavad liikmesriigid kergemini käesolevas direktiivis sätestatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat käsitleva riikliku üldeesmärgi ja transpordivaldkonna eesmärgi.
- (18) Taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaga seotud eesmärkide, mida väljendatakse protsendina summaarsest energia lõpptarbimisest, hõlpsamaks saavutamiseks peavad liikmesriigid energi- tõhusust kõigis sektorites märkimis- väärselt parandama. Transpordisektoris on energi- tõhusus ülimalt vajalik, kuna taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kohustuslikku eesmärki on säästval moel tõenäo- liselt järjest raskem püsivalt saavutada, kui transpordi ül- dine energianõudlus jätkuvalt kasvab. Kõigile liikmesriikidele kohustuslik transpordivaldkonna eesmärk 10 % tuleks seetõttu määratleda mitte ainult biokütuste, vaid taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu- na energia lõpptarbimisest transpordisektoris.
- (19) Kohustuslike riiklike üldeesmärkide saavutamise tagami- seks peaksid liikmesriigid püüdma välja töötada kohustus- likud minimaalsed vahe-eesmärgid oma kohustuslike lõppeesmärkide saavutamiseks. Samuti peaksid nad kehtes- tama taastuvenergia riikliku tegevuskava, mis sisaldab teav- te valdkondlike eesmärkide kohta, võttes arvesse, et biomassi kasutatakse eri otstarbel ja seepärast on oluline võtta kasutusele uued biomassiressursid. Lisaks peaksid liikmesriigid võtma meetmeid nimetatud eesmärkide saa- vutamiseks. Iga liikmesriik peaks oma riiklikus taastuv- energia tegevuskavas esitatud eeldatava summaarse energia lõpptarbimise hindamisel hindama energi- tõhususe ja energiasäästumeetmete võimalikku panust oma riiklike eesmärkide saavutamisse. Liikmesriigid peaksid võtma ar- vesse energi- tõhusust suurendavate ja taastuvatest ener- giaallikatest toodetud energia tehnoloogiate optimaalset kombineerimist.
- (20) Selleks et saada kasu tehnoloogia arengust ja mastaabisääs- tust, tuleks soovitusliku kujunemiskõvera puhul arvesse võtta võimalust, et tulevikus kasvab taastuvatest energiaal- likatest toodetud energia kasutamine kiiresti. Nii saab eri- tähelepanu pöörata valdkondadele, kus puudub tehnoloogiline areng ja mastaabisääst ning mida seetõttu piisavalt ei arendata, kuid mis tulevikus annaksid märki- misväärse panuse aastaks 2020 seatud eesmärkide saavutamisse.
- (21) 2005. aasta tuleks võtta soovitusliku kujunemiskõvera läh- tepunktiks, kuna see on hilisem aasta, mille kohta on ole- mas usaldusväärsed andmed riikide taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu kohta.

⁽¹⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 65.

⁽²⁾ ELT L 191, 22.7.2005, lk 29.

⁽³⁾ ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

- (22) Käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamine nõuab, et ühendus ja liikmesriigid eraldaksid arvestaval hulgal rahalisi vahendeid taastuvenergia tehnoloogiatega seotud teadus- ja arendustegevuseks. Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut eelkõige peaks pidama taastuvenergia tehnoloogiate uurimist ja arendamist esmatähtsaks.
- (23) Liikmesriigid võivad julgustada kohalikke ja piirkondlikke asutusi seadma riiklikest eesmärkidest rangemaid eesmärke ning kaasata kohalikke ja piirkondlikke asutusi taastuvenergia riiklike tegevuskavade koostamisse ja teadlikkuse tõstmisse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasulikkusest.
- (24) Biomassi potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks peaksid ühendus ja liikmesriigid edendama olemasoleva puiduvaru suuremat kasutuselevõtmist ja uute metsandussüsteemide väljatöötamist.
- (25) Liikmesriikidel on erinevad taastuvenergia võimalused ja nad rakendavad riigi tasandil erinevaid kavasid taastuvatest energiaallikatest toodetud energia toetamiseks. Enamus liikmesriike rakendab selliseid toetusmehhanisme, mis soodustavad vaid taastuvatest energiaallikatest nende territooriumil toodetud energiat. Siseriiklike toetuskavade nõuetekohaseks toimimiseks on väga oluline, et liikmesriigid saaksid juhtida oma siseriiklike toetusmehhanismide mõju ja kulusid vastavalt oma erinevatele võimalustele. Üks tähtsaid vahendeid käesolevas direktiivis ette nähtud eesmärgi saavutamisel on kindlustada siseriiklike toetuskavade nõuetekohane toimimine vastavalt direktiivile 2001/77/EÜ, et säiliks investori usaldus ja et võimaldada liikmesriikidel töötada välja tõhusad siseriiklikud meetmed eesmärkide saavutamiseks. Käesoleva direktiivi eesmärk on hõlbustada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia piiriülest toetamist ilma, et see mõjutaks siseriiklikke toetusmehhanisme. See näeb ette liikmesriikide vahelise koostöö vabatahtlikud mehhanismid, mis võimaldavad neil kokku leppida, millises ulatuses toetab üks liikmesriik energiatootmist teises liikmesriigis ja millises ulatuses tuleks taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat käsitleda ühe või teise liikmesriigi eesmärkide arvestuses. Et tagada eesmärkide saavutamiseks võetud mõlema meetme tõhusus, st siseriiklike toetuskavade ja koostöömehhanismide tõhusus, on oluline, et liikmesriigid saaksid määrata kindlaks, kas ja millises ulatuses rakendatakse nende siseriiklikku toetuskava teistes liikmesriikides taastuvatest energiaallikatest toodetud energiale ning et neil oleks võimalus selles kokku leppida, kohaldades käesolevas direktiivis ette nähtud koostöömehhanisme.
- (26) On soovitatav, et energia hind kajastaks energia tootmise ja tarbimise väliskulusid, sealhulgas asjakohaseid keskkonna-, sotsiaal- ja tervishoiukulusid.
- (27) Avaliku sektori toetus on vajalik, et täita ühenduse eesmärgi taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri kasutamise laiendamiseks, eriti seni, kui siseturu elektrienergia hinnad ei kajasta täielikult kasutatud energiaallikate keskkonna- ja sotsiaalkulusid ning -tuluseid.
- (28) Ühendus ja liikmesriigid peaksid püüdma vähendada energiatarbimist ja suurendada energiatõhusust transpordisektoris. Peamised vahendid energiatarbimise vähendamiseks transpordisektoris hõlmavad transpordi planeerimist, ühis- ja transpordi toetamist, elektriautode osakaalu suurendamist tootangus ning energiatõhusamate, väiksemate mõõtmete ja väiksema mootorivõimsusega autode tootmist.
- (29) Liikmesriigid peaksid püüdma mitmekesistada taastuvatest energiaallikatest toodetud energiakasutuse struktuuri kõikides transpordisektorites. Komisjon peaks 1. juuniks 2015 esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles kirjeldatakse kõigi transpordisektorite potentsiaali taastuvatest energiaallikatest toodetud energia ulatuslikumaks kasutamiseks.
- (30) Hüdroenergia ja tuuleenergia osatähtsuse arvutamisel käesoleva direktiivi eesmärkidel tuleks ilmastikutingimuste mõju tasakaalustamiseks kasutada normaliseerimisvalemist. Samuti ei tohiks elektrit, mis on toodetud eelnevalt mäe otsa pumbatud vett kasutavates pumpelektrijaamades, käsitleda taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrina.
- (31) Soojuspumbad, mis võimaldavad aerotermilise, geotermilise või hüdrotermilise soojuse kasutamist kasulikul temperatuuril, vajavad toimimiseks elektrit või muud tavapärasest energiat. Seetõttu tuleks soojuspumpade kasutamiseks kasutada energia maha arvestada kogu kasutatavast soojusest. Arvesse tuleks võtta ainult soojuspumpasid, mille tulemus ületab oluliselt nende kasutamiseks vajalikku tavapärasest energiat.
- (32) Passiivsete energiasüsteemide puhul kasutatakse energia rakendamiseks ehituskonstruksioone. Seda käsitletakse kui säästetud energiat. Selliselt rakendatud energiat ei tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisel arvesse võtta, et vältida topeltarvestust.
- (33) Mõnes liikmesriigis on lennundusel nende summaarse energia lõpptarbimises suur osakaal. Arvestades praeguseid tehnoloogilisi ja regulatiivseid piiranguid, mis takistavad biokütuste kasutamist lennunduses kaubanduslikul eesmärgil, on asjakohane sätestada niisuguste liikmesriikide puhul osaline erand, jättes siseriikliku õhutranspordi osas nende summaarse energia lõpptarbimise arvutamisest välja koguse, mille võrra nad poolteist korda ületavad ühenduse summaarse energia lõpptarbimise keskmist taset lennunduses 2005. aastal, nagu seda hindas Eurostat, s.t 6,18 %. Küpros ja Malta sõltuvad oma saarelise ja äärealase asukoha tõttu lennundusest kui transpordiliigist, millel

on oluline tähtsus nende kodanikele ja majandusele. Seetõttu on riikliku lennunduse osakaal Küprose ja Malta summaarses energia lõpptarbimises eproportsionaalselt kõrge, st üle kolme korra suurem kui ühenduse 2005. aasta keskmine ja nad on seetõttu praegustest tehnoloogilistest ja regulatiivsetest piirangutest eproportsionaalselt mõjutatud. Nende liikmesriikide puhul on seetõttu asjakohane sätestada, et see erand kataks kogust, mille võrra nad ületavad ühenduse summaarse energia lõpptarbimise keskmist taset lennunduses 2005. aastal, nagu seda hindas Eurostat, s.t 4,12 %.

- (34) Taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat toetava energiamudeli saavutamiseks on vaja ergutada strateegilist koostööd liikmesriikide vahel, kaasates vajaduse korral piirkondi ja kohalikke asutusi.
- (35) Võttes nõuetekohaselt arvesse käesoleva direktiivi sätteid, tuleks julgustada liikmesriike rakendama kõiki käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkidega seotud asjakohaseid koostöövorme. Selline koostöö võib toimuda kõigil tasanditel kahe- või mitmepoolselt. Lisaks ainult käesoleva direktiiviga ette nähtud mehhanismidele, mis mõjutavad eesmärkide arvutamist ja saavutamist, nimelt liikmesriikidevahelised statistilised ülekanded, ühisprojektid ja ühised toetuskavad, võib koostöö toimuda ka näiteks teabe ja parimate tavade vahetamise, nagu on eelkõige ette nähtud käesolevas direktiivis sätestatud läbipaistvusplatvormis, ja igat liiki toetuskavade kooskõlastamise vormis.
- (36) Selleks et luua võimalusi käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkide saavutamise kulude vähendamiseks, on asjakohane hõlbustada teistes liikmesriikides taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimist ning võimaldada liikmesriikidel võtta oma riiklike eesmärkide puhul arvesse teistes liikmesriikides tarbitud taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat. Selleks on vaja paindlikke meetmeid, kuid need jäävad liikmesriikide järelevalve alla, et mitte mõjutada nende võimet saavutada oma riiklikke eesmärgi. Neid paindlikke meetmeid rakendatakse statistiliste ülekannete, liikmesriikide vaheliste ühisprojektide või ühiste toetuskavade vormis.
- (37) Taastuvatest energiaallikatest väljaspool ühendust toodetud imporditud elektrit peaks olema võimalik arvesse võtta liikmesriikide eesmärkide saavutamisel. Selleks et vältida kasvuhoonegaasi heitkoguste netokasvu olemasolevate taastuvate energiaallikate varieerimise tõttu või nende täielikku või osalist asendamist tavapärase energiaallikatega, tuleks siiski arvesse võtta üksnes nendes taastuenergiat tootvates käitistes toodetud elektrit, mis käivitatakse pärast käesoleva direktiivi jõustumist või pärast seda kuupäeva renoveeritud käitistes suurendatud võimsuse läbi toodetud elektrit. Et tagada nii ühenduses kui kolmandates riikides tavapärase energia taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaga asendamise piisav mõju, on asjakohane tagada,

et sellist importi saaks usaldusväärsel viisil jälgida ja arvestada. Kaaluda tuleb kolmandate riikidega sõlmitavaid lepinguid, milles käsitletakse sellise taastuvatest energiaallikatest toodetud elektriga kauplemise korraldust. Kui energiaühenduse asutamislepingu ⁽¹⁾ alusel tehtud sellekohase otsuse kohaselt kohustuvad nimetatud lepingu osalised järgima käesoleva direktiivi asjakohaseid sätteid, kohaldatakse nende suhtes käesolevas direktiivis ette nähtud liikmesriikidevahelise koostöö meetmeid.

- (38) Kui liikmesriik algatab ühe või mitme kolmanda riigiga ühisprojekte, mis on seotud taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmisega, peaksid nimetatud ühisprojektid olema seotud ainult käitistega, mis on äsja ehitatud või mille võimsust on äsja suurendatud. See aitab tagada, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal kolmanda riigi energia kogutarbimises ei väheneks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia ühendusse importimise arvel. Asjaomased liikmesriigid peaksid lisaks hõlbustama asjaomasel kolmandal riigil ühisprojektiga hõlmatud käitiste elektrienergia tootangu osalist sisemaist kasutamist. Lisaks sellele peaksid komisjon ja liikmesriigid ühisprojektidesse kaasatud kolmandaid riike julgustama arendama taastuenergiapoliitikat, sealhulgas ambitsioonikaid eesmärgi.
- (39) Kuna suurt üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid kolmandates riikides, näiteks Vahemere päikesenergia kava, võivad vajada pikka käivitusaega enne nende täielikku ühendamist ühenduse territooriumiga, on asjakohane hõlbustada nende arendamist seeläbi, et liikmesriikidel võimaldatakse nende riiklikes eesmärkides arvesse võtta niisuguse elektrienergia piiratud kogust, mis on toodetud selliste projektide raames ühenduse rajamise ajal.
- (40) Menetlus, mida taastuenergiajaamade lubade väljastamise, sertifitseerimise ja litsentseerimise kontrollimise eest vastutav asutus kasutab eeskirjade kohaldamiseks konkreetsete projektide suhtes, peaks olema objektiivne, läbipaistev, mittediskrimineeriv ja proportsionaalne. Eelkõige on asjakohane vältida igasuguseid lisakohustusi, mis võiksid tuleneda taastuenergiaprojektide liigitamisest käitistena, mis kujutavad endast suurt ohtu tervisele.
- (41) Läbipaistvate eeskirjade ja kooskõla puudumine erinevate lube andvate asutuste vahel takistab teatavasti taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamist. Seepärast tuleks taastuenergiasektori erilist struktuuri arvesse võtta, kui riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused vaatavad läbi oma haldusmenetlusi, et anda luba ehitada ja käitada ettevõtteid, kus toodetakse taastuvatest energiaallikatest elektri-, soojus- ja jahutusenergiat või transpordikütuseid, ning nendega seotud edastamise ja jagamise

⁽¹⁾ ELT L 198, 20.7.2006, lk 18.

- infrastruktuuride võrgustikku. Heakskiitmisega seotud haldusmenetlusi tuleks tõhustada, seades taastuvenergiat kasutavatele käitistele selged tähtajad. Planeerimiseeskirju ja juhiseid tuleks kohandada, et võtta arvesse kulutõhusaid ja keskkonnasõbralikke taastuvenergiat kasutavaid soojus-, jahutus- ja elektriseadmeid.
- (42) Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kiireks kasutuselevõtuks ning pidades silmas selle üldist kõrget säästvat ja keskkonnavalast kasulikku kvaliteeti peaksid liikmesriigid niisuguste halduseeskirjade, kavandamisstruktuuride ja õigusaktide kohaldamisel, mis näevad ette käitistele loa andmist lähtudes saaste vähendamise tööstusettevõtetes ja nende kontrollimisest, õhusaaste vastu võitlemist ning ohtlike ainete keskkonda paiskamise vältimist ja minimeerimist, võtma arvesse taastuvate energiaallikate panust keskkonna- ja kliimaeesmärkide täitmisel, eriti võrreldes mittetaastuvaid energiaallikaid kasutavate käitistega.
- (43) Et edendada kodanike panust käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkide täitmisesse, peaksid asjaomased asutused kaaluma väikeste detsentraliseeritud taastuvatest energiaallikatest energiat tootvate seadmete paigaldamise suhtes loa andmise asemel lihtsat teatamist pädevale asutusele.
- (44) Tuleks tagada käesoleva direktiivi eesmärkide ja ühenduse teiste keskkonnavalaste õigusaktide ühtsus. Eelkõige taastuvenergiat tootvate käitiste hindamis-, kavandamis- või litsentsimismenetluste täitmisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse kõiki ühenduse keskkonnavalaste õigusakte ning taastuvate energiaallikate panust keskkonna- ja kliimaeesmärkide täitmisesse, eriti võrreldes mittetaastuvaid energiaallikaid kasutavate käitistega.
- (45) Riiklikud tehnilised kirjeldused ja muud nõuded, mis jäävad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord) ⁽¹⁾ reguleerimisalasse ning mis on seotud näiteks kvaliteedi, katsemeetodite või kasutustingimustega, ei tohiks tõkestada taastuvenergia kasutamise seotud seadmete ja süsteemidega kauplemist. Seepärast ei tohiks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootuskavadega ette näha riiklikke tehnilisi kirjeldusi, mis erinevad olemasolevatest ühenduse standarditest, või nõuda toetatavate seadmete ja süsteemide sertifitseerimist või katsetamist kindlas kohas või kindla asutuse poolt.
- (46) Liikmesriikidel on asjakohane kaaluda taastuvatest energiaallikatest toodetud kaugkütte ja -jahutuse edendamise mehhanisme.
- (47) Riiklikul ja piirkondlikul tasandil on uutes ja renoveeritud ehitistes taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise miinimumnõudeid käsitlevad eeskirjad ja kohustused suurendanud märkimisväärselt taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamist. Neid meetmeid tuleks ühenduses rohkem soodustada, toetades taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tõhusamat rakendust ehitusalaste õigusaktide ja eeskirjade kaudu.
- (48) Ehitiste puhul taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise miinimumtasemetega kehtestamise hõlbustamiseks ja kiirendamiseks võib liikmesriikide jaoks olla asjakohane sätestada selliste tasemetega saavutamise direktiivi 2002/91/EÜ kohaste energiatõhususe miinimumnõuete täitmise taastuvenergia teguri kaasamise abil, mis on seotud kuluoptimaalse süsinikuheitmete vähendamise ehitiste puhul.
- (49) Tuleks kõrvaldada teabe- ja koolituslüngad, eelkõige soojus- ja jahutussektoris, et julgustada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamist.
- (50) Kuna paigaldaja kutsealal tegutsema asumine või tegutsemine on reguleeritud kutseala, on kutsekvalifikatsioonide tunnustamise eeltingimused sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivis 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta) ⁽²⁾. Seetõttu ei tohiks käesoleva direktiivi kohaldamine piirata direktiivi 2005/36/EÜ kohaldamist.
- (51) Kuigi direktiiviga 2005/36/EÜ on kehtestatud kutsekvalifikatsioonide, sealhulgas arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise nõuded, tuleb lisaks tagada, et arhitektid ja planeerijad võtavad oma plaanides ja projektides nõuetekohaselt arvesse taastuvate energiaallikate ja kõrge kasuteguriga tehnoloogiate optimaalset kombinatsiooni. Liikmesriigid peaksid seepärast selles valdkonnas andma selgeid juhiseid. Seda tuleks teha piiramata direktiivi 2005/36/EÜ sätteid ning eelkõige selle artikleid 46 ja 49.
- (52) Käesoleva direktiivi kohaldamisel välja antud päritolutagatiste ainus ülesanne on tõendada lõpptarbijale, et asjaomane energia osakaal või energiakogus on toodetud taastuvatest energiaallikatest. Päritolutagatist võib anda sellega seotud energiast sõltumatult edasi ühelt valdajalt teisele. Kuid tagamaks, et taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ühikut saaks tarbijale esitada vaid ühel korral, tuleks vältida päritolutagatiste topeltarvestust ja topeltesitamist. Taastuvenergiat, mille juurde kuuluva päritolutagatise müüs tootja eraldi, ei tohiks esitada või müüa lõpptarbijale taastuvatest energiaallikast toodetud energiana. Oluline on teha vahet tootuskavade jaoks kasutatavate roheliste sertifikaatide ja päritolutagatiste vahel.

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.⁽²⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

- (53) Asjakohane on lubada kiirel areneval taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia tarbijaturul panustada uute taastuvatest energiaallikatest toodetud energia käitiste ehitamise. Seetõttu peaks liikmesriikidel olema võimalik nõuda, et elektritarbijad avaldaksid lõpptarbijatele oma energiakasutuse struktuuri vastavalt direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikele 6, lisaksid hiljuti ehitatud käitistes taastuvatest energiaallikatest toodetud energia päritolutagatiste miinimumprotsendimäära, tingimusel et see nõue on kooskõlas ühenduse õigusega.
- (54) Oluline on esitada teave, mis käsitleb toetust saanud elektri jaotust lõpptarbijate vahel vastavalt direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikele 6. Kõnealusele tarbijatele antava teabe, eelkõige uutes käitistes taastuvatest allikatest toodetud energia kogust käsitleva teabe kvaliteedi parandamiseks peaks komisjon hindama liikmesriikide võetud meetmete tõhusust.
- (55) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiiviga 2004/8/EÜ (soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel) ⁽¹⁾ kehtestatakse elektri päritolutagatise koostootmisjaamade suure tõhususe tõendamiseks. Selliseid päritolutagatise ei tohiks kasutada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise esitamiseks vastavalt direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikele 6, kuna sellega seoses võiks tekkida topeltarvestuse ja topeltesitamise oht.
- (56) Päritolutagatiseid ei anna iseenesest õigust saada kasu riiklikest toetuskavadest.
- (57) On vaja toetada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia edastamise ja jaotamise võrkude integratsiooni ning energia salvestussüsteemide kasutamist integreeritud katkendlikul taastuvatest energiaallikatest energia tootmisel.
- (58) Tuleks kiirendada taastuenergiaalaste projektide, sealhulgas üleeuroopaliste energiavõrkude (TEN-E) programmi raames Euroopa huvides taastuenergiaalaste projektide arendamist. Selleks peaks komisjon samuti analüüsima, kuidas saaks selliste projektide rahastamist parandada. Eri- list tähelepanu tuleks pöörata neile taastuenergiaalastele projektidele, mis aitavad märkimisväärselt suurendada ühenduse ja naaberriikide energiavarustuse kindlust.
- (59) Riikidevahelised ühendused lihtsustavad taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri integreerimist. Lisaks mitmekesistamise hõlbustamisele saab kõnealuste ühenduste abil vähendada tasakaalustamiskulusid, soodustada tõelist konkurentsi, mis toob kaasa madalamad hinnad, ja toetada võrkude arendamist. Samuti aitaks ülekandevõimsuse jagamine ja optimaalne kasutamine vältida üleliigset vajadust täiendava võimsuse järele.
- (60) Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia eelistatud juurdepääs ja tagatud juurdepääs on oluline taastuvate energiaallikate integreerimiseks elektrienergia siseturu kooskõlas direktiivi 2003/54/EÜ artikli 11 lõikega 2 ja arendades edasi selle artikli 11 lõiget 3. Võrgusüsteemi usaldusväärsuse ja ohutuse säilitamise ja dispetšjuhtimise nõuded võivad erineda vastavalt riigi elektrivõrgu ja selle ohutu toimimise omadustele. Eelistatud juurdepääs elektrivõrku tagab, et taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia tootjad saavad müüa ja edastada taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat vastavalt ühenduse eeskirjadele alati, kui allikas on kättesaadav. Juhul, kui taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia on ühendatud kiirtehingute turuga, garanteerib tagatud juurdepääs, et kogu müüdüd ja toetatud elektrienergia on juurdepääs võrgule, mis võimaldab võrguga ühendatud käitistel taastuvatest energiaallikatest toodetud maksimaalse hulga elektrienergia kasutamist. Kuid sellega ei kohustata liikmesriike ühelgi viisil toetama või kehtestama taastuvatest energiaallikatest toodetud energia ostukohustusi. Teistes süsteemides on taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiale määratud kinnitatud hinnad, tavaliselt koos süsteemihaldurile pandud ostukohustusega. Sellisel juhul on eelistatud juurdepääs juba antud.
- (61) Teatavatel asjaoludel ei ole võimalik täielikult tagada taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia edastamist ja jaotamist, ilma et see mõjutaks võrgusüsteemi usaldusväärsust või ohutust. Sel juhul võib olla asjakohane maksta nendele tootjatele rahalist hüvitist. Käesoleva direktiivi eesmärgid nõuavad siiski taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ülekande ja jaotamise pidevat suurendamist, ilma et see mõjutaks võrgusüsteemi usaldusväärsust või ohutust. Liikmesriigid peaksid selleks võtma asjakohased meetmed taastuvatest allikatest toodetud elektrienergia turuosa suurendamiseks, võttes muu hulgas arvesse muutuvate ressursside ja veel mitte salvestatavate ressursside iseärasusi. Uute taastuenergiat tootvate käitiste liitmist tuleks lubada nii kiirelt kui võimalik ulatuses, mis on vajalik käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkide täitmiseks. Et selleks võrguga liitumise menetlust kiirendada, võivad liikmesriigid taastuvatest energiaallikatest elektrit tootvatele uutele käitistele tagada eelisjärjekorras liitumise või reserveeritud ühendusvõimsuse.
- (62) Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri- ja gaasienergia uute tootjate elektri- ja gaasivõrkudega liitumise kulud peaksid olema objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad ning nõuetekohaselt tuleks arvesse võtta tulu, mida elektri- ja gaasivõrkudele tekitavad taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootjad ja taastuvatest energiaallikatest kohapeal gaasi tootjad, kes on võrguga liitunud.

⁽¹⁾ ELT L 52, 21.2.2004, lk 50.

- (63) Elektritootjatele, kes soovivad ära kasutada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia potentsiaali ühenduse äärealadel, eelkõige saartel ning madala rahvastikutihedusega piirkondades, tuleks võimaluse korral alati võimaldada mõistlikud liitumiskulud tagamaks, et nad ei oleks ebasoodsamas olukorras võrreldes tootjatega keskmatel, tööstuslikumatel ja tihedama asustusega aladel.
- (64) Direktiivis 2001/77/EÜ on sätestatud raamistik taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri integreerimiseks võrku. Tegelik integreerumise tase on aga liikmesriigiti väga erinev. Seepärast on vaja raamistikku tugevdada ja vaadata selle kohaldamine riigi tasandil korrapäraselt läbi.
- (65) Biokütuse tootmine peaks olema säästev. Seepärast tuleks nõuda, et biokütused, mida kasutatakse käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkide saavutamiseks, ja biokütused, mis saavad kasu riiklikest toetuskavadest, vastaksid säästlikkuse kriteeriumidele.
- (66) Ühendus peaks käesoleva direktiivi raames võtma asjakohaseid samme, edendades sealhulgas biokütuste säästlikkuse kriteeriume ning teise ja kolmanda põlvkonna biokütuste arengut nii ühenduses kui ka kogu maailmas ning tugevdades põllumajanduslike teadusuuringuid ja teadmiste pagasi loomist nimetatud valdkondades.
- (67) Säästlikkuse kriteeriumide kehtestamine biokütustele ei täida oma eesmärki, kui need tooted ei vasta kriteeriumidele ja kui neid oleks muidu kasutatud biokütustena, kuid kasutatakse hoopis soojus- ja elektrisektoris vedelate biokütustena. Sel põhjusel tuleks säästlikkuse kriteeriume kohaldada ka kõigi vedelate biokütuste puhul.
- (68) 2007. aasta märtsis kokkutulnud Euroopa Ülemkogu kutsumis komisjoni üles esitama ettepanekut ülddirektiivi kohta, milles käsitletakse kõigi taastuvate energiaallikate kasutamist ning mis sisaldaks kriteeriume ja sätteid bioenergia jätkusuutliku pakkumise ja kasutamise tagamiseks. Need säästlikkuse kriteeriumid peaksid moodustama ühtse osa ulatuslikumast kavast, hõlmates mitte üksnes biokütuseid, vaid ka kõiki vedelaid biokütuseid. Seepärast tuleks sellised säästlikkuse kriteeriumid lisada käesolevasse direktiivi. Selleks et tagada energia- ja keskkonnapoliitikas ühtne lähenemine ning et vältida täiendavaid ärikulusid ja keskkonnalaseid vastuolusid, mis võivad kaasnedä ebajärjekindla lähenemisviisiga, on oluline, et ühelt poolt käesolevas direktiivis sätestatud biokütustega seotud säästlikkuse kriteeriumid oleksid vastavuses teiselt poolt direktiivis 98/70/EÜ sätestatutega. Samadel põhjustel tuleks selles kontekstis vältida topeltaruandlust. Peale selle peaksid komisjon ja pädevad riiklikud asutused koordineerima oma tegevust spetsiaalselt jätkusuutlikkuse aspektide eest vastutava komitee raames. Komisjon peaks lisaks sellele 2009. aastal kontrollima vajadust biomassi muude kasutusviiside võimaliku lisamise järele ja sellekohast korda.
- (69) Käesolevas direktiivis biokütuste ja vedelate biokütuste jaoks sätestatud soodustused ning kasvav ülemaailmne nõudlus biokütuste ja muude vedelate biokütuste järele ei tohiks anda tõuget bioloogilisel mitmekesise maa hävitamiseks. Selliseid taastumatuid ressursse, mis on mitmes rahvusvahelises dokumendis tunnustatud inimkonnale väärtuslikuks, tuleks säilitada. Ühenduse tarbijatele oleks lisaks sellele moraalselt vastuvõetamatu, et nende poolne suurenev biokütuste ja vedelate biokütuste kasutamine tooks kaasa bioloogiliselt mitmekesise maa hävitamise. Seepärast on vaja sätestada säästlikkuse kriteeriumid, millega tagatakse, et biokütuste ja vedelate biokütuste suhtes saab kohaldada soodustusi üksnes juhul, kui on tagatud, et need ei pärine bioloogiliselt mitmekesisest maa-aladelt või kui looduskaitsealadeks või haruldaste, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteemide või liikide kaitsmiseks määratud maa-alade puhul on asjakohane pädev asutus tõendanud, et asjaomase tooraine tootmine ei ole looduskaitse eesmärgiga vastuolus. Valitud säästlikkuse kriteeriumide puhul tuleks käsitada metsa bioloogiliselt mitmekesisena, kui tegemist on looduslikult tekkinud metsaga, järgides määratlust, mida ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon (FAO) kasutab oma ülemaailmse metsaresursside hindamise (Global Forest Resource Assessment) puhul, mille alusel maailma riigid esitavad andmeid oma looduslikult tekkinud metsade ulatuse kohta, või kui see on siseriiklike õigusaktide alusel looduskaitse all. Siia hulka peaksid kuuluma ka maa-alad, kus leiab aset mittepuiduliste metsasaaduste korjamine, tingimusel et inimtegevuse mõju on väike. Teisi FAO määratletud metsaliike, nagu inimtegevusest mõjutatud looduslikud metsad, poollooduslikud metsaistandused ja istandikud, ei tuleks käsitada looduslikult tekkinud metsana. Lisaks sellele on teatavate parasvöötme ja troopiliste rohumaade, sealhulgas suure bioloogilise mitmekesisusega savannide, steppide, võsastike ja preeriade suurt bioloogilist mitmekesisust arvestades asjakohane, et sellistelt maa-aladelt pärit toorainest saadud biokütuste suhtes ei tohiks kohaldada käesolevas direktiivis sätestatud soodustusi. Komisjon peaks kehtestama asjakohased kriteeriumid ja geograafilise ulatuse, et määratleda sellised bioloogiliselt mitmekesised rohumaad vastavalt parimatele kättesaadavatele teaduslikele tõenditele ja asjakohastele rahvusvahelistele standarditele.
- (70) Kui pinnases või taimedes leiduva suure süsinikuaruga maa-ala võetakse kasutusele biokütuste või vedelate biokütuste tooraine viljeluseks, eraldub teatav osa talletatud süsinikust atmosfääri, mis toob kaasa süsinikdioksiidi moodustumise. Selle tulemuseks olev kasvuhoonegaaside negatiivne mõju võib vähendada biokütuste ja vedelate biokütuste kasvuhoonegaaside positiivset mõju ja seda mõnel juhul oluliselt. Seepärast tuleks sellisest maakasutuse muutusest tingitud täielikku süsinikumõju võtta arvesse

- biokütustest ja vedelatest biokütustest tuleneva kasvuhoonegaasi vähenemise arvutamisel. See on oluline tagamaks, et kasvuhoonegaasi vähenemise arvutamisel võetakse arvesse biokütuste ja vedelate biokütuste kasutamise seotud süsinikumõju tervikuna.
- (71) Maakasutuse muutmise tulenevate kasvuhoonegaaside mõju arvutamisel peaks ettevõtjatel olema võimalik kasutada tegelikke andmeid süsinikuvarude kohta, mis on seotud maa võrdluskasutusega ja maakasutusega pärast maakasutuse muutmist. Neil peaks olema võimalik kasutada ka standardväärtuseid. Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma töö on nendele standardväärtustele asjakohaseks aluseks. Kõnealusel tööl puudub praegu selline väljendusviis, mis oleks ettevõtjatele viivitamatult kasutatav. Komisjon peaks seega koostama juhendi, mis tugineb kõnealusele tööle ning moodustaks aluse süsinikuvaru muudatuste arvutamisele käesoleva direktiivi tähenduses, sealhulgas seoses 10–30 % ulatuses võrastikuga kaetud metsaaladega, savannidega, võsaga kaetud maadega ja preeriatega.
- (72) Komisjonil on asjakohane töötada välja meetodid, et hinnata kuivendamata turbarabade mõju kasvuhoonegaaside heitkogustele.
- (73) Maad ei tohiks biokütuste tootmiseks kasutusele võtta, kui maakasutuse muutmise käigus toimuvat süsinikuvaru vähenemist ei saa kliimamuutustega võitlemise kiireloomulisust arvesse võttes mõistliku ajavahemiku jooksul kompenseerida biokütuste ja vedelate biokütuste tootmisest tuleneva kasvuhoonegaasi vähenemisega. Sellega väldiksid ettevõtjad tarbetuid ja koormavaid uuringuid ning sellist suure süsinikusisaldusega maa kasutuse muutmist, mis osutuks biokütuste ja vedelate biokütuste tooraine viljelemiseks ebasobivaks. Ülemaailmse süsinikuvaru ülevaated osutavad, et sellesse kategooriasse tuleks lisada märgalad ja püsivalt metsaga kaetud alad, mille võrade liitus on üle 30 %. Lisada tuleks ka metsaga kaetud alad, mille võrade liitus on 10–30 %, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et nende süsinikuvaru on piisavalt madal, et õigustada nende alade maakasutuse muutmist vastavalt käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjadele. Märgaladele osutamise puhul tuleks võtta arvesse 2. veebruaril 1971. aastal Ramsaris vastu võetud rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsioonis esitatud määratlust.
- (74) Käesolevas direktiivis sätestatud soodustused edendavad biokütuste ja vedelate biokütuste suurenenud tootmist kogu maailmas. Kui biokütused ja vedelad biokütused valmistatakse ühenduses toodetud toorainest, peaksid need vastama ka ühenduse põllumajandusalastele keskkonnanõuetele, sealhulgas põhjavee kaitse ja pinnavee kvaliteedi tagamiseks kehtestatud nõuetele, ning sotsiaalsetele nõuetele. Samas tekitab muret asjaolu, et teatud kolmandates riikides võib biokütuste ja vedelate biokütuste tootmine mitte vastata minimaalsetele keskkonna- ja sotsiaalsetele nõuetele. Seetõttu on asjakohane julgustada olulisi keskkonna- ja sotsiaalseid kaalutlusi arvessevõtvate mitme- ja kahepoolsete kokkulepete ja vabatahtlike rahvusvaheliste või riiklike kavade väljatöötamist, et edendada biokütuste ja vedelate biokütuste säästvat tootmist kogu maailmas. Selliste kokkulepete või kavade puudumisel peaksid liikmesriigid ettevõtjatel nõudma aruandeid nimetatud küsimuste kohta.
- (75) Komisjon peaks 2009. aastal analüüsima biomassi energiaalase kasutusega (välja arvatud biokütused ja vedelad biokütused) seotud säästlikkuskava nõudeid, võttes arvesse vajadust kasutada biomassiressursse säästlikult.
- (76) Säästlikkuse kriteeriumid on tõhusad üksnes siis, kui tänu neile muutub turuosaliste käitumine. Need muutused leiavad aset ainult juhul, kui kriteeriumidele vastavaid biokütuseid ja vedelaid biokütuseid müüakse kõrgema hinnaga kui kriteeriumidele mittevastavaid kütuseid. Kriteeriumidele vastavuse kontrollimisel kasutatava massibilansimeetodi kohaselt on olemas konkreetne seos säästlikkuse kriteeriumidele vastavate biokütuste ja vedelate biokütuste tootmise ning biokütuste ja vedelate biokütuste tarbimise vahel ühenduses, mis tagab asjakohase pakkumise ja nõudluse tasakaalu ning kõrgema hinna, kui see on süsteemides, kus selline seos puudub. Selleks et säästlikkuse kriteeriumidele vastavaid biokütuseid ja vedelaid biokütuseid saaks müüa kõrgema hinnaga, tuleks kriteeriumidele vastavuse kontrollimiseks kasutada massibilansi meetodit. See peaks säilitama süsteemi terviklikkuse ja vältima samal ajal tarbetut koormust tööstusele. Tuleks läbi vaadata ka muud kontrollimeetodid.
- (77) Vajaduse korral peaks komisjon võtma nõuetekohaselt arvesse aastatuhande ökosüsteemi hinnangut, mis sisaldab kasulikke andmeid vähemalt niisuguste alade säilitamiseks, mis pakuvad kriitilistes olukordades peamisi ökosüsteemi teenuseid, näiteks valgalade kaitse ja kaitse erosiooni eest.
- (78) Asjakohane on kontrollida biomassi viljeluse mõju, mis avaldub näiteks maakasutuse muutuste, sealhulgas maaalade põllumaaks muutmise kaudu, invasiivsete võõrliikide sissetoomise ja muude bioloogilist mitmekesisust mõjutavate tegurite mõju ning toiduainete tootmisele ja kohalikule jõukusele avalduvat mõju. Komisjon peaks seejuures arvesse võtma kõiki asjakohaseid teabeallikaid, sealhulgas FAO koostatud kaarti näljahäda leviku kohta maailmas. Biokütuseid tuleks edendada viisil, mis ergutab põllumajanduse tootlikkuse suurendamist ja rikutud maa kasutamist.

- (79) Ühenduse huvides on soodustada mitme- ja kahepoolsete lepingute ning selliste vabatahtlike rahvusvaheliste või riiklike kavade väljatöötamist, millega kehtestatakse standardid säästlike biokütuste ja vedelate biokütuste tootmisele ning millega kinnitatakse, et biokütuste ja vedelate biokütuste tootmine vastab nendele standarditele. Sel põhjusel tuleks ette näha kõnealuste lepingute või kavade tunnustamine usaldusväärsete tõendite ja andmete tagajatena, tingimusel et need vastavad asjakohastele usaldusväärse, läbipaistva ja sõltumatu auditi standarditele.
- (80) On vaja sätestada selged eeskirjad biokütustest ja vedelatest biokütustest ning nendega võrreldavatest fossiilkütustest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamiseks.
- (81) Kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamisel tuleks arvesse võtta kütuste tootmise ja kasutamise kaassaaduseid. Poliitika analüüsimisel on kohane kasutada asendusmeetodit, kuid üksikute ettevõtjate ja üksikute transpordikütuse saadetiste reguleerimisel ei ole asendusmeetodi kasutus kohane. Sellisel juhul on kõige asjakohasem energia jaotamise meetod, kuna seda on lihtne kohaldada, see on ajaliselt prognoositav ja see vähendab vastupidise mõjuga soodustusi ning annab tulemusi, mis on üldiselt võrreldavad asendusmeetodi abil saadud tulemustega. Poliitika analüüsimisel peaks komisjon esitama oma aruandes asendusmeetodi abil saadud tulemused.
- (82) Selleks et vältida ebaproportsionaalset halduskoormust, tuleks levinud biokütuse tootmisviiside jaoks sätestada vaikeväärtuste loetelu, mida tuleks täiendavate usaldusväärsete andmete kättesaadavaks muutumisel ajakohastada ja laiendada. Ettevõtjatel peaks alati olema õigus kasutada nimetatud loetelus kehtestatud biokütuste ja vedelate biokütuste kasvuhoonegaasi heitkoguse vähendamise taset. Kui tootmisviisidest tuleneva kasvuhoonegaasi vähenemise vaikeväärtus on väiksem kui kasvuhoonegaasi vähendamise nõutav miinimumtase, peaksid tootjad, kes soovivad tõendada, et nad järgivad nimetatud miinimumtaset, näitama, et nende tootmisprotsessist tulenevad tegelikud heitkogused on vaikeväärtuste arvutustes eeldatutest väiksemad.
- (83) Nimetatud vaikeväärtused tuleb arvutada sõltumatutest teaduslikest ekspertallikatest pärinevate andmete alusel ja vajadusel tuleb neid andmeid ajakohastada, kui nimetatud allikad teevad oma töös edusamme. Komisjon peaks kutsuda neid allikaid üles, et nad ajakohastamisel käsitleksid viljelusest tulenevaid heitkoguseid, piirkondlike ja kliimatingimuste mõju, säästva põllumajanduse ja mahepõllumajanduslike meetoditega viljeluse mõju ning ühenduse ja kolmandate riikide tootjate ning kodanikuühiskonna teaduslikku panust.
- (84) Selleks et mitte soodustada biokütuste ja vedelate biokütuste jaoks vajaliku tooraine viljelust kohtades, kus see tooks kaasa suure kasvuhoonegaasi heitkoguse, tuleks viljelusega seotud vaikeväärtusi kohaldada üksnes nende piirkondade suhtes, kus sellise mõju saab täielikult vältida. Ebaproportsionaalse halduskoormuse vältimiseks peaksid liikmesriigid siiski kehtestama viljelusest, sealhulgas väetiste kasutamisest tulenevate heitkoguste keskmised riiklikud või piirkondlikud tasemed.
- (85) Nõudlus põllumajandusliku tooraine järele kasvab kogu maailmas. Osaliselt rahuldatakse seda nõudlust põllumajandusmaa pindala suurendamise abil. Sellise tõsiselt rikutud või tugevalt saastunud maa taastamine, mida ei ole praeguses seisus võimalik põllumajanduse tarvis kasutada, oleks üks võimalus viljelusmaa pindala suurendamiseks. Kuna biokütuste ja vedelate biokütuste edendamine suurendab nõudlust põllumajandusliku tooraine järele, tuleks säästlikkuskavaga edendada taastatud rikutud maa kasutamist. Isegi kui biokütused ise on valmistatud toorainest, mis on kasvatatud juba põllumajanduslikult kasutataval maal, võib biokütuste edendamisest tingitud teravilja nõudluse netosuurenemine põhjustada haritava maa netosuurenemise. See võib toimuda suure süsinikuvahetuse maa-alal, misjuhtul toimuks kahjulik süsinikuvahetuse vähenemine. Nimetatud ohu leevendamiseks on asjakohane kehtestada kaasnevad meetmed, et julgustada juba põllumajanduslikult kasutatava maa tootlikkuse suurendamist, rikutud maa kasutamist, ning selliste säästvusnõuete kehtestamist, mis oleksid võrreldavad käesolevas direktiivis ühenduse biokütuse kasutamise kohta sätestatud nõuetega, muudes biokütuseid tarbivates piirkondades. Komisjon peaks välja töötama konkreetsete meetodid, et vähendada miinimumini maakasutuse kaudsetest muutustest tingitud kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Seda tehes peaks komisjon analüüsima parimate olemasolevate teaduslike tõendite põhjal muu hulgas eelkõige maakasutuse kaudsete muutuste teguri lisamist kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamisse ning vajadust stimuleerida säästlikke biokütuseid, mis vähendavad miinimumini maakasutuse muutuse mõju ja parandavad biokütuste säästlikkust seoses maakasutuse kaudse muutusega. Meetodite väljatöötamisel peaks komisjon muu hulgas käsitleda selliste biokütuste tootmisest tingitud maakasutuse kaudse muutuse võimalikku mõju, mis on toodetud toiduks mittekasutatavatest tselluloosmaterjalidest ja lignotselluloosist.
- (86) Biokütuste piisava turuosa saavutamiseks on vaja tagada, et turule tuuakse diislikütus, milles on biodiislit rohkem kui standardiga EN590/2004 ette nähtud.
- (87) Selleks et kasutatavaid lähteaineid mitmekesistavad biokütused muutuksid kaubanduslikult elujõuliseks, tuleks anda neile eriline kaalukus riiklikes biokütuse alastes kohustustes.

- (88) On vaja regulaarset aruandlust, et keskenduda jätkuvalt edusammudele taastuvatest energiaallikatest toodetud energia arendamisel riiklikul ja ühenduse tasandil. Liikmesriikide esitatavate riiklike taastuvenergia tegevuskavade jaoks on asjakohane nõuda ühtlustatud näidisvormi kasutamist. Nimetatud kavad võiksid sisaldada kavandatud meetmete hinnangulisi kulusid ja tulusid, olemasoleva võrgusüsteemi infrastruktuuri vajaliku laiendamise või tugevdamisega seotud meetmeid, soovitusliku kujunemiskõveraga nõutavast kõrgema taastuvatest energiaallikatest toodetud energia taseme väljaarendamise hinnangulisi kulusid ja tulusid, teavet siseriiklike toetuskavade kohta ja teavet taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise kohta uutes või renoveeritud hoonetes.
- (89) Toetussüsteemide kavandamisel võivad liikmesriigid soodustada selliste biokütuste kasutamist, mis annavad lisakasu – sealhulgas mitmekesistamisega seotud kasu, mida saadakse biokütuste tootmisel jäätmetest, jääkidest, toiduks mittekasutatavatest tselluloosmaterjalidest, lignotselluloosist ja vetikatest ning kuivade piirkondade kõrbestumise tõkestamiseks kasvatatavatest taimedest, mis ei vaja niisutamist –, võttes nõuetekohaselt arvesse ühelt poolt traditsioonilistest biokütustest toodetud energiaga ja teiselt poolt lisakasu andvate biokütustega seotud erinevaid kulusid. Liikmesriigid võivad soodustada investeerimist kõnealuste ja selliste muude taastuvenergiatehnoloogiate uurimisse ja arendamisse, mis vajavad konkurentsivõime saavutamiseks aega.
- (90) Käesoleva direktiivi rakendamisel tuleks vajaduse korral arvesse võtta keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni sätteid, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta ⁽¹⁾ rakendatud sätteid.
- (91) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽²⁾.
- (92) Komisjonile tuleks anda eelkõige volitus kohandada meetodilisi põhimõtteid ja väärtusi, mis on vajalikud hindamiseks, kas säästlikkuse kriteeriumid on biokütuste ja vedelate biokütuste puhul täidetud, kohandada transpordikütuste energiasisaldust tehnika ja teaduse arenguga, kehtestada suure bioloogilise mitmekesisusega rohumaa määramise kriteeriumid ja geograafilised alad ning kehtestada tõsiselt rikutud või saastatud maa-ala üksikasjalikud määratlused. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (93) Direktiivi 2001/77/EÜ ja direktiivi 2003/30/EÜ sätteid, mis kattuvad käesoleva direktiivi sätetega, tuleks välja jätta enne käesoleva direktiivi kõige hilisemat võimalikku siseriiklikusse õigusesse ülevõtmise aega. Sätteid, milles käsitletakse eesmärke ja aruandlust 2010. aastal, peaksid jääma jõusse kuni 2011. aasta lõpuni. Seepärast on vaja direktiivi 2001/77/EÜ ja direktiivi 2003/30/EÜ vastavalt muuta.
- (94) Kuna artiklites 17–19 sätestatud meetmed mõjutavad ka siseturu toimimist, ühtlustades säästlikkuse kriteeriume, millele biokütused ja vedelad biokütused peavad käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkide kohaselt vastama, ja hõlbustades sellega artikli 17 lõike 8 kohaselt liikmesriikidevahelist kaubandust kõnealustele tingimustele vastavate biokütuste ja vedelate biokütustega, põhinevad need asutamislepingu artiklil 95.
- (95) Säästlikkuskava ei tohiks takistada liikmesriikidel oma toetussüsteemide puhul arvesse võtta kavas kehtestatud miinimumtasemetest suuremat kasu toovate biokütuste ja vedelate biokütuste suuremaid tootmiskulusid.
- (96) Kuna käesoleva direktiivi üldeesmärke, nimelt saavutada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia 20 % osakaal ühenduse summaarsesest energia lõpptarbimisest ja kõikides liikmesriikides 10 % taastuvenergia osakaal transpordis kasutava energia tarbimisest aastaks 2020, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning meetme ulatuse tõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (97) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽³⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult põhjalikult esitatud käesoleva direktiivi ja ülevõtmismetmete vastavus, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks,

⁽¹⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽³⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse üldine raamistik taastuvatest energiaallikatest toodetava energia kasutamise edendamiseks. Sellega seatakse kohustuslikud riiklikud eesmärgid seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluga summaarses energia lõpptarbimises ja transpordisektoris. Selles sätestatakse eeskirjad liikmesriikide vaheliste statistiliste ülekannete, liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste ühisprojektide, päritolutagatiste, haldusmenetluste, teabe ja koolituse kohta ning taastuvatest energiaallikatest toodetud energia juurdepääsu kohta elektrijaotusvõrgule. Sellega kehtestatakse biokütuste ja vedelate biokütuste säästlikkuse kriteeriumid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse direktiivi 2003/54/EÜ mõisteid.

Kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

- a) „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia” – taastuvatest mittefossiilsetest allikatest pärit energia, nimelt tuuleenergia, päikeseenergia, aerotermiline energia, geotermiline energia, hüdrotermiline energia, ookeanienergia, hüdrotermiline energia, biomass, prügilagaas, reoveepuhasti gaas ja biogaasid;
- b) „aerotermiline energia” – õhusoojusena salvestunud energia;
- c) „geotermiline energia” – soojusenergiana maapinna all salvestunud energia;
- d) „hüdrotermiline energia” – pinnavees soojusena salvestuv energia;
- e) „biomass” – põllumajandusest (kaasa arvatud taimsed ja loomsed ained), metsatööstusest ja sellega seotud tootmisest, sealhulgas kalandusest ja vesiviljelusest pärit bioloogilise päritoluga toodete, jäätmete ja jääkide bioloogiliselt lagunev fraktsioon ning tööstus- ja olmejäätmete bioloogiliselt lagunev fraktsioon;
- f) „summaarne energia lõpptarbimine” – energiatooted, mida tarnitakse energia saamise eesmärgil tööstusele, transpordisektorile, majapidamistele, teenuste-, sealhulgas avalike teenuste sektorile, põllumajandus-, metsandus- ja kalandussektorile, sealhulgas elektri ja soojuse tarbimine energiasektoris elektri ja soojuse tootmiseks ning elektri- ja soojuskaod jaotamisel ja edastamisel;
- g) „kaugküte” või „kaugjahutus” – soojusenergia jaotamine võrgu kaudu auru, kuuma vee või jahutatud vedelikena keskest tootmisallikast mitmesse hoonesse või kohta, et kasutada seda kütteks või jahutamiseks ruumis või protsessides;
- h) „vedelad biokütused” – energia, sealhulgas elektri-, soojus- ja jahutusenergia (välja arvatud transpordi jaoks kasutatava energia) saamiseks kasutatav vedelkütus, mis on toodetud biomassist;
- i) „biokütused” – transpordis kasutatav vedel- ja gaaskütus, mis on toodetud biomassist;
- j) „päritolutagatis” – elektrooniline dokument, mille ainus eesmärk on tõendada lõpptarbijale, et teatav osakaal energiat või energiakogus toodeti taastuvatest energiaallikatest, nagu on nõutud direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikes 6;
- k) „toetuskava” – liikmesriigi või liikmesriikide rühma rakendatav vahend, kava või mehhanism, mille abil edendatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamist, vähendades nimetatud energiaga seotud kulusid, tõstes selle võimalikku müügihinda või suurendades taastuvenergiaalase kohustuse abil või muul viisil sellise energia ostumahtu. See hõlmab investeeringutoetust, maksuvabastusi või maksuvähendusi, maksutagastusi, toetuskavasid taastuvenergia kasutamise kohustuse täitmiseks, sealhulgas toetuskavasid, milles kasutatakse rohelisi sertifikaate, ja otseseid hinnatoetuskavasid, sealhulgas soodustariifimakseid ja lisamakseid, kuid ei pea nendega piirduma;
- l) „kohustus kasutada taastuvenergiat” – riiklik toetuskava, millega nõutakse, et energiatootjad võtaksid oma tootmisesse teatava osa taastuvatest energiaallikatest toodetavat energiat, et energiatarnijad võtaksid oma tarnimisse teatava osa taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat ja energiatarbijad võtaksid oma tarbimisse teatava osa taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat. See hõlmab kavasid, mille alusel võidakse nimetatud nõudeid täita roheliste sertifikaatide kasutamiselega;
- m) „tegelik väärtus” – V lisa C osas sätestatud metoodika kohaselt arvatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine konkreetse biokütuse tootmisprotsessi mõnes etapis või kõikides etappides;
- n) „tüüpiline väärtus” – kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hinnanguline väärtus konkreetse biokütuse tootmisviisi puhul;
- o) „vaikeväärtus” – tüüpilisest väärtusest eelnevalt kindlaksmääratud tegurite abil tuletatud väärtus, mida võib käesolevas direktiivis kindlaks määratud tingimustel kasutada tegeliku väärtuse asemel.

Artikkel 3

Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise kohustuslikud riiklikud üldeesmärgid ja meetmed

1. Iga liikmesriik tagab, et artiklite 5–11 kohaselt arvatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal energia lõpptarbimises 2020. aastal on vähemalt sama suur kui tema riiklik üldeesmärk seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluga nimetatud aastal, nagu on sätestatud I lisa A osas esitatud tabeli kolmandas veerus. Sellised kohustuslikud riiklikud üldeesmärgid vastavad eesmärgile saavutada aastaks 2020 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia vähemalt 20 % osakaal ühenduse summaarsest energia lõpptarbimisest. Selles artiklis sätestatud eesmärkide hõlpsamaks saavutamiseks edendab ja ergutab iga liikmesriik energiatõhusust ja energiasäästu.

2. Liikmesriigid võtavad tõhusalt kavandatud meetmeid, tagamaks et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal on vähemalt sama suur või suurem, kui on ette nähtud I lisa B osas esitatud soovitusliku kujunemiskõveraga.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks võivad liikmesriigid muu hulgas võtta järgmisi meetmeid:

- a) toetuskavad;
- b) meetmed erinevate liikmesriikide vaheliseks koostööks ja koostööks kolmandate riikidega, et saavutada oma riiklikud üldeesmärgid kooskõlas artiklitega 5–11.

Ilma et see piiraks asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist, on liikmesriikidel õigus kooskõlas käesoleva direktiivi artiklitega 5–11 otsustada, millises ulatuses nad toetavad eri liikmesriikides taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat.

4. Liikmesriik tagab, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal kõikides transpordiliikides on 2020. aastal vähemalt 10 % energia lõpptarbimisest transpordisektoris selles liikmesriigis.

Järgmisi sätteid kohaldatakse käesoleva lõike suhtes:

- a) nimetaja, see tähendab esimese lõigu kohaldamisel transpordisektoris tarbitud koguenergia arvutamiseks võetakse arvesse ainult bensiini, diislikütust, maantee- ja raudteetranspordis tarbitud biokütust ja elektrienergiat;
- b) numeraatori, see tähendab esimese lõigu kohaldamisel transpordisektoris tarbitud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia koguse arvutamiseks võetakse arvesse kõikides transpordiliikides tarbitud igat liiki taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat;
- c) punktide a ja b kohaldamisel taastuvatest energiaallikatest toodetud ja kõikides elektrisõidukite liikides tarbitud elektrienergia panuse arvutamiseks võivad liikmesriigid kasutada valikuliselt kas taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia keskmist osakaalu ühenduses või taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia osakaalu oma riigis, nagu

seada on mõõdetud kaks aastat enne kõnesolevat aastat. Taastuvatest energiaallikatest toodetud ja elektriliste maanteesõidukite tarbitud elektrienergia arvutamiseks arvestatakse seda tarbimist 2,5 korda suuremana taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia sisendkogusest.

Komisjon esitab vajaduse korral hiljemalt 31. detsembriks 2011 ettepaneku, milles lubatakse teatud tingimustel taastuvatest energiaallikatest toodetud kogu elektrienergiat kasutada kõikide elektrisõidukite käitamiseks.

Komisjon esitab ühtlasi vajaduse korral hiljemalt 31. detsembriks 2011 ettepaneku, mis näeb ette meetodika taastuvatest allikatest pärit vesiniku panuse arvutamiseks kogu kütuste struktuuris.

Artikkel 4

Riiklikud taastuenergia tegevuskavad

1. Liikmesriik võtab vastu riikliku taastuenergia tegevuskava. Riiklikes taastuenergia tegevuskavades sätestatakse liikmesriikide eesmärgid seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud tarbitud energia osakaaluga transpordi-, elektri-, soojus- ja jahutussektoris 2020. aastal, võttes arvesse teiste energiatõhususega seotud poliitikameetmete mõju energia lõpptarbimisele, ning nende riiklike üldeesmärkide saavutamiseks vajalikud meetmed, sealhulgas kohalike, piirkondlike ja riiklike ametiasutuste vahelist koostööd, kavandatavaid statistilisi ülekandeid või ühisprojekte käsitlevad meetmed, riiklik poliitika olemasolevate biomassiresursside arendamiseks ja uute biomassiresursside erinevaks kasutuseks, ning artiklite 13–19 nõuete täitmiseks võetavad meetmed.

Komisjon võtab hiljemalt 30. juuniks 2009 vastu riiklike taastuenergia tegevuskavade näidismuud. Nimetatud näidismuud sisaldab VI lisas sätestatud miinimumnõudeid. Liikmesriigid järgivad nimetatud näidismuud riiklike taastuenergia tegevuskavade esitamisel.

2. Liikmesriigid esitavad oma riikliku taastuenergia tegevuskava komisjonile hiljemalt 30. juuniks 2010.

3. Liikmesriik avaldab kuus kuud enne riikliku taastuenergia tegevuskava esitamise tähtpäeva prognoosidokumendi ja esitab selle komisjonile, näidates selles dokumendis:

- a) soovitusliku kujunemiskõveraga võrreldes tema hinnanguline ülemäärane taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogus, mille võiks vastavalt artiklitele 6–11 teistele liikmesriikidele üle kanda, ning ühisprojektide võimalused kuni aastani 2020; ja
- b) tema hinnanguline nõudlus taastuvatest energiaallikatest toodetud energia järele kuni aastani 2020, mida ei rahuldada kodumaise toodanguga.

See teave võib sisaldada üksikasju kulude ja tulude ning rahastamise kohta. Kõnealust hinnangut ajakohastatakse liikmesriikide aruannetes, nagu on sätestatud artikli 22 lõike 1 punktides l ja m.

4. Liikmesriik, kelle taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal on vahetult eelneva kahe aasta jooksul I lisa B osas sätestatud soovitusliku kujunemiskõvera ettenähtust väiksem, esitab komisjonile järgmise aasta 30. juuniks muudetud riikliku taastuenergia tegevuskava, sätestades piisavad ja proportsionaalsed meetmed, et mõistliku ajakava raames järgida taas I lisa B osas esitatud soovituslikku kujunemiskõverat.

Kui liikmesriigil jääb soovitusliku kujunemiskõvera ettenähtu täitmisest piiratud kogus puudu, võib komisjon, võttes nõuetekohaselt arvesse liikmesriigi võetavaid praeguseid ja tulevaseid meetmeid, võtta vastu otsuse vabastada liikmesriik kohustusest esitada muudetud riikliku taastuenergia tegevuskava.

5. Komisjon hindab riiklikke taastuenergia tegevuskavasid, eelkõige liikmesriikide kavandatud meetmete vastavust artikli 3 lõikele 2. Komisjon võib anda riikliku taastuenergia tegevuskava või muudetud riikliku taastuenergia tegevuskava kohta soovitusi.

6. Komisjon saadab Euroopa Parlamendile riiklikud taastuenergia tegevuskavad ja prognoosidokumendid sellisel kujul, nagu need on avalikustatud artikli 24 lõikes 2 nimetatud läbipaistvusplatvormil, samuti kõik käesoleva artikli lõikes 5 osutatud soovitusel.

Artikkel 5

Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu arvutamine

1. Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal iga liikmesriigi summaarses energia lõpptarbimises arvutatakse järgmiste elementide liitmisel:

- a) taastuvatest energiaallikatest toodetud summaarne elektrienergia lõpptarbimine;
- b) taastuvatest energiaallikatest toodetud summaarne soojus- ja jahutusenergia lõpptarbimine ning
- c) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia lõpptarbimine transpordisektoris.

Taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi, elektrit ja vesinikku võetakse taastuvatest energiaallikatest toodetud summaarse energia lõpptarbimise arvutamisel arvesse ainult üks kord esimese lõigu punktis a, b või c.

Artikli 17 lõike 1 teise lõigu kohaselt ei võeta arvesse biokütuseid ja vedelaid biokütuseid, mis ei vasta artikli 17 lõigetes 2–6 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele.

2. Kui liikmesriik leiab, et tal ei ole võimalik vääramatu jõu tõttu saavutada I lisas esitatud tabeli kolmandas veerus sätestatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu summaarses energia lõpptarbimises aastal 2020, teatab ta sellest võimalikult kiiresti komisjonile. Komisjon võtab vastu otsuse, kas tegemist on vääramatu jõuga. Kui komisjon otsustab, et tegemist on vääramatu jõuga, võtab ta vastu otsuse selle kohta, milliseid kohandusi on vaja teha liikmesriigi summaarsesse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia lõpptarbimisse aastaks 2020.

3. Lõike 1 punkti a kohaldamisel arvutatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud summaarne elektrienergia lõpptarbimine liikmesriigis taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia kogusena, välja arvatud elektrienergia tootmine eelnevalt mäe otsa pumbatud vett kasutavates pumpelektrijaamades.

Nii taastuvaid kui ka tavapäraseid energiaallikaid kasutavate mitmel kütusel töötavate elektrijaamade puhul võetakse arvesse üksnes seda osa elektrienergiast, mis on toodetud taastuvatest energiaallikatest. Kõnealuse arvutuse eesmärgil arvutatakse iga energiaallika osa selle energiasisalduse alusel.

Hüdro- ja tuuleenergia abil toodetud elektrienergiat võetakse arvesse vastavalt II lisas sätestatud normaliseerimisvalemile.

4. Lõike 1 punkti b kohaldamisel arvutatakse taastuvatest allikatest toodetud summaarset soojus- ja jahutusenergia lõpptarbimist sellise taastuvatest energiaallikatest liikmesriigis toodetud kaugkütte ja -jahutuse kogusena, millele on lisatud taastuvatest energiaallikatest pärineva muu energia tarbimine tööstuses, majapidamistes, teenuste-, põllumajandus-, metsandus- ja kalandussektoris kütteks, jahutuseks ja tootmisprotsessiks.

Nii taastuvaid kui ka tavapäraseid energiaallikaid kasutavate mitmel kütusel töötavate elektrijaamade puhul võetakse arvesse üksnes seda osa küttest ja jahutusest, mis on toodetud taastuvatest energiaallikatest. Kõnealuse arvutuse eesmärgil arvutatakse iga energiaallika osa selle energiasisalduse alusel.

Soojuspumpade abil toodetud aerotermilist, geotermilist ja hüdrotermilist soojusenergiat võetakse lõike 1 punkti b kohaldamisel arvesse tingimusel, et lõplik saadav energiakogus ületab oluliselt soojuspumba käitamiseks kasutatud traditsioonilise energia koguse. Käesoleva direktiivi tähenduses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaks loetav soojuse kogus arvestatakse välja vastavalt VII lisas sätestatud meetodile.

Lõike 1 punkti b kohaldamisel ei võeta arvesse soojusenergiat, mis on toodetud passiivsete energiasüsteemide abil, mille puhul madalam energiatarbimine saavutatakse passiivselt ehituskonstruktsioonide abil või tänu taastutatamatust energiaallikatest toodetud soojusele.

5. III lisas loetletud transpordikütuste energiasisaldus sätestatakse kõnealuses lisas. III lisa võib kohandada tehnika ja teaduse arenguga. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 4 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

6. Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal arvatatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimisena, jagatuna kõikidest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimisega, ning seda väljendatakse protsendina.

Esimese lõigu kohaldamisel kohandatakse lõikes 1 osutatud summa vastavalt artiklitele 6, 8, 10 ja 11.

Liikmesriigi summaarse energia lõpptarbimise arvutamisel, et hinnata mil määral liikmesriik täidab käesolevas direktiivis sätestatud eesmärgid ja soovituslikku kujunemiskõverat, loetakse, et lennundussektoris tarbitud energia kogus ei moodusta protsentuaalselt selle liikmesriigi summaarsest energia lõpptarbimisest rohkem kui 6,18 %. Küprose ja Malta puhul loetakse, et lennundussektoris tarbitud energia kogus ei moodusta protsentuaalselt nende liikmesriikide summaarsest energia lõpptarbimisest rohkem kui 4,12 %.

7. Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu arvutamisel kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta määruses (EÜ) nr 1099/2008 energiasatistika kohta ⁽¹⁾ sätestatud meetodeid ja mõisteid.

Liikmesriigid tagavad nimetatud valdkondlike ja üldiste osakaalude arvutamiseks kasutatud statistilise teabe ühtsuse ja määruse (EÜ) nr 1099/2008 alusel komisjonile esitatud statistilise teabe ühtsuse.

Artikkel 6

Liikmesriikidevahelised statistilised ülekanded

1. Liikmesriigid võivad kokku leppida teatud koguse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia statistilise ülekande ühest liikmesriigist teise ja kehtestada sellele vastava korra. Ülekantud kogus:

- arvatakse maha taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogusest, mida võetakse arvesse ülekandva liikmesriigi artikli 3 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete järgimise hindamisel; ning
- lisatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogusele, mida võetakse arvesse ülekannet vastuvõtva liikmesriigi artikli 3 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete järgimise hindamisel.

Statistiline ülekanne ei mõjuta ülekannet tegeva liikmesriigi riikliku eesmärgi saavutamist.

2. Lõikes 1 osutatud kokkuleppeid võib sõlmida üheks või mitmeks aastaks. Nendest teavitatakse komisjoni hiljemalt kolm kuud pärast iga aasta lõppu, mille jooksul need kehtivad. Komisjonile saadetakse teave sisaldab asjaomase energia kogust ja hinda.

3. Ülekanne jõustub alles siis, kui kõik ülekandesse kaasatud liikmesriigid on ülekandest komisjoni teavitanud.

⁽¹⁾ ELT L 304, 14.11.2008, lk 1.

Artikkel 7

Liikmesriikide ühisprojektid

1. Kaks või enam liikmesriiki võivad teha koostööd igat liiki ühisprojektides, mis on seotud taastuvatest energiaallikatest elektri-, soojus- või jahutusenergia tootmisega. Kõnealune koostöö võib hõlmata eraettevõtjaid.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile nende territooriumil pärast 25. juuni 2009 käivitatud ühisprojekti või suurendatud võimsuse abil käitises, mis on pärast seda kuupäeva renoveeritud, taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri-, soojus- või jahutusenergia osatähtsuse või koguse, mida tuleb võtta arvesse teise liikmesriigi riiklike üldeesmärkide arvestamisel, et hinnata eesmärkide täitmist kooskõlas käesoleva direktiivi nõuetega.

3. Lõikes 2 osutatud teatises:

- kirjeldatakse kavandatavat käitist või nimetatakse renoveeritud käitist;
- täpsustatakse käitises toodetud elektri-, soojus- ja jahutusenergia osakaalu või kogust, mida tuleb võtta arvesse teise liikmesriigi üldeesmärkide arvestuses;
- nimetatakse liikmesriik, kelle kasuks teatis on tehtud; ja
- täpsustatakse tervetes kalendriaastates ajavahemikku, mille jooksul käitises taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri-, soojus- või jahutusenergiat tuleb võtta arvesse teise liikmesriigi üldeesmärkide arvestuses.

4. Lõike 3 punktis d täpsustatud ajavahemik ei ulatu 2020. aastast kaugemale. Ühisprojekti kestus võib ulatuda 2020. aastast kaugemale.

5. Käesoleva artikli kohast teatist ei muudeta ega tühistata ilma teatist koostava liikmesriigi ja lõike 3 punkti c kohaselt nimetatud liikmesriigi ühise kokkuleppeta.

Artikkel 8

Liikmesriikide ühisprojektide tulemused

1. Kolme kuu jooksul alates artikli 7 lõike 3 punkti d kohaselt täpsustatud ajavahemikku kuuluva iga aasta lõpust esitab artikli 7 kohase teatise koostanud liikmesriik teatise, milles esitatakse:

- aasta jooksul taastuvatest energiaallikatest toodetud kogu elektri-, soojus- või jahutusenergia nende käitiste kaupa, mille kohta esitati artikli 7 kohane teatis; ning

- b) aasta jooksul taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri-, soojus- või jahutusenergia selliste käitiste kaupa, mida tuleb käsitleda teise liikmesriigi üldeesmärkide arvestuses vastavalt teatises esitatud tingimustele.
2. Liikmesriik saadab teatise liikmesriigile, kelle kasuks see teatis on tehtud, ja komisjonile.
3. Selleks, et hinnata käesolevas direktiivis sätestatud riiklike üldeesmärkidega seotud nõuete järgimist, lõike 1 punkti b kohaselt teavitatud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri-, soojus- või jahutusenergia kogus:
- a) lahutatakse sellest taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri-, soojus- või jahutusenergia kogusest, mida võetakse arvesse, kui hinnatakse lõike 1 kohase teatise välja andnud liikmesriigi poolset nõuete järgimist; ning
- b) liidetakse sellele taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri-, soojus- või jahutusenergia kogusele, mida võetakse arvesse, kui hinnatakse lõike 2 kohaselt teatise saanud liikmesriigi poolset nõuete järgimist.
- b) elektrienergia on toodetud hiljuti ehitatud käitises, mis käivitati pärast 25. juuni 2009, või suurendatud võimsuse abil käitises, mis renoveeriti pärast seda kuupäeva lõikes 1 osutatud ühisprojekti raames; ning
- c) toodetud ja eksporditud elektrienergia ei ole kolmanda riigi toetuskaava kaudu saanud muud toetust, kui käitisele antud investeeringutoetus.
3. Liikmesriigid võivad taotleda komisjonilt luba võtta artikli 5 kohaldamisel arvesse kolmandas riigis toodetud ja tarbitud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelise sellise ühenduse ehitamise tõttu, millel on pikk käivitusaeg, ja seda järgmistel tingimustel:
- a) ühenduse ehitamist alustatakse enne 31. detsembrit 2016;
- b) ühendust ei ole võimalik käivitada enne 31. detsembrit 2020;
- c) ühendust on võimalik käivitada enne 31. detsembrit 2022;

Artikkel 9

Liikmesriikide ja kolmandate riikide ühisprojektid

1. Liikmesriik võib (või mitu liikmesriiki võivad) teha koostööd ühe või mitme kolmanda riigiga igat liiki ühisprojektides, mis on seotud taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmisega. Selles koostöös võivad osaleda ka eraettevõtjad.
2. Taastuvatest energiaallikatest kolmandas riigis toodetud elektrit võetakse käesolevas direktiivis sätestatud riiklike üldeesmärkidega seotud nõuete järgimise hindamise eesmärgil arvesse üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
- a) elektrienergia on tarbitud ühenduses, kui on täidetud järgmine tingimus:
- i) päritoluriigi, sihtriigi ja vajadusel iga kolmandast riigist transiitriigi kõik vastutavad põhivõrguettevõtjad on arvesse võetud elektrienergiaga ekvivalentsele elektrienergia kogusele määratud ühendusvõimsuse;
- ii) riikidevahelise ühenduse ühendusepoolne vastutav põhivõrguettevõtja on arvesse võetud elektrienergiaga ekvivalentsele elektrienergia koguse bilansigraafikus kindlalt registreerinud; ning
- iii) nominaalvõimsus ja taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia tootmine lõike 2 punktis b osutatud käitises kehtivad sama ajavahemiku kohta;
- d) pärast ühenduse käivitamist toimub selle kaudu taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia eksport ühendusse vastavalt lõikele 2;
- e) taotlus on seotud ühisprojektiga, mille puhul täidetakse lõike 2 punktides b ja c osutatud kriteeriume ning mille raames kasutatakse ühendust pärast selle käivitamist, ja elektrienergia kogusega, mis ei ületa pärast ühenduse käivitamist ühendusse eksporditavat kogust.
4. Komisjonile teatatakse kolmanda riigi territooriumil asuvas käitises toodetud elektrienergia osatähtsus või kogus, mida tuleb võtta arvesse artiklis 3 sätestatud ühe või mitme liikmesriigi riiklike üldeesmärkidega seotud nõuete järgimise hindamiseks. Kui kaasatud on rohkem kui üks liikmesriik, teatatakse komisjonile nimetatud osatähtsuse või koguse jaotus liikmesriikide vahel. Nimetatud osatähtsus või kogus ei tohi ületada ühendusse tegelikult eksporditud ja ühenduses tarbitud osatähtsust või kogust, mis vastab käesoleva artikli lõike 2 punkti a alapunktides i ja ii osutatud kogusele ja lõike 2 punktis a sätestatud tingimustele. Teatise esitavad kõik liikmesriigid, kelle riikliku üldeesmärgi kasuks elektrienergia osatähtsust või kogust tuleb arvestada.
5. Lõikes 4 osutatud teatises:
- a) kirjeldatakse kavandatavat käitist või nimetatakse renoveeritud käitist;
- b) täpsustatakse käitises toodetud elektrienergia protsendimäära või kogust, mida tuleb võtta arvesse teise liikmesriigi eesmärkide arvestuses, ning ka sellele vastavad rahastamiskorrad, mille kohta kehtivad konfidentsiaalsusnõuded;

- c) täpsustatakse tervetes kalendriaastates ajavahemik, mille jooksul elektrienergiat tuleb võtta arvesse liikmesriigi üldeesmärkide arvestuses; ja
- d) lisatakse punktide b ja c kohta ning käitises toodetud ja siseturul kasutatava elektrienergia osakaalu või koguse kohta selle kolmanda riigi kirjalik tõend, kelle territooriumil käitis käivitatakse.
6. Lõike 5 punktis c täpsustatud ajavahemik ei ulatu 2020. aastast kaugemale. Ühisprojekti kestus võib ulatuda 2020. aastast kaugemale.
7. Käesoleva artikli kohast teatist ei saa muuta ega tühistada ilma teatist koostava liikmesriigi ja lõike 5 punkti d kohaselt ühisprojekti tõendanud kolmanda riigi ühise kokkuleppeta.
8. Liikmesriigid ja ühendus ergutavad energiaühenduse asutamislepingu asjaomaseid organeid võtma kooskõlas energiaühenduse asutamislepinguga meetmeid, mis on vajalikud selleks, et nimetatud asutamislepingu osalised saaksid kohaldada käesolevas direktiivis sätestatud liikmesriikide vahelist koostööd käsitlevaid sätteid.

Artikkel 10

Liikmesriikide ja kolmandate riikide ühisprojektide tulemused

1. Kolme kuu jooksul alates artikli 9 lõike 5 punkti c kohaselt täpsustatud ajavahemikku kuuluva iga aasta lõpust esitab artikli 9 kohase teatise koostanud liikmesriik teatise, milles esitatakse:
- a) kõnealuse aasta jooksul taastuvatest energiaallikatest toodetud kogu elektrienergia nende käitiste kaupa, mille suhtes esitati artikli 9 kohane teatis;
- b) aasta jooksul taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia selliste käitiste kaupa, mida tuleb käsitleda tema riiklike üldeesmärkide arvestuses vastavalt artiklis 9 osutatud teatises esitatud tingimustele; ning
- c) tõend artikli 9 lõikes 2 sätestatud tingimuste järgimise kohta.
2. Liikmesriik saadab teatise kolmandale riigile, kes on projekti tõendanud kooskõlas artikli 9 lõike 5 punktiga d, ning komisjonile.
3. Käesolevas direktiivis sätestatud riiklike üldeesmärkidega seotud nõuete järgimise hindamiseks liidetakse lõike 1 punkti b kohaselt teavitatud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia kogus sellele taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogusele, mida võetakse arvesse, kui hinnatakse teatise välja andnud liikmesriigi poolset nõuete järgimist.

Artikkel 11

Ühised toetuskavad

1. Ilma et see piiraks artiklis 3 sätestatud liikmesriikide kohustuste täitmist, võivad kaks või enam liikmesriiki vabatahtlikult otsustada oma riiklikud toetuskavad ühendada või neid osaliselt koordineerida. Sellisel juhul võidakse ühe osaleva liikmesriigi territooriumil taastuvatest energiaallikatest toodetud energia teatud kogust käsitleda teise osaleva liikmesriigi riikliku üldeesmärgi saavutamise arvestuses, kui asjaomane liikmesriik:
- a) teeb ühes liikmesriigis taastuvatest energiaallikatest toodetud energia teatud koguse statistilise ülekande teise liikmesriiki kooskõlas artikliga 6; või
- b) kehtestab osalevate liikmesriikide vahel kokku lepitud jaotuseeskirja, millega eraldatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogused osalevate liikmesriikide vahel. Sellisest eeskirjast tuleb teavitada komisjoni hiljemalt kolm kuud pärast selle jõustumise esimese aasta lõppu.
2. Kolme kuu jooksul alates iga aasta lõpust esitab iga lõike 1 punkti b kohase teatise koostanud liikmesriik teatise, milles esitatakse aasta jooksul taastuvatest energiaallikatest toodetud kogu elektri-, soojus- või jahutusenergia, mille kohta jaotuseeskirja rakendatakse.
3. Käesolevas direktiivis sätestatud riiklike üldeesmärkidega seotud nõuete järgimise hindamiseks jaotatakse kooskõlas lõikega 2 teavitatud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri-, soojus- või jahutusenergia ümber asjaomaste liikmesriikide vahel kooskõlas teavitatud jaotuseeskirjaga.

Artikkel 12

Võimsuse suurenemine

Artikli 7 lõike 2 ja artikli 9 lõike 2 punkti b kohaldamisel käsitatakse käitise võimsuse suurenemisest tingitud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia ühikuid viisil, nagu need oleksid toodetud eraldi käitistes, mis käivitati hetkel, mil võimsuse suurenemine aset leidis.

Artikkel 13

Haldusmenetlused, õigusaktid ja eeskirjad

1. Liikmesriigid tagavad, et kõik loa-, sertifitseerimis- ja litsentseerimismenetlusi käsitlevad riiklikud eeskirjad, mida kohaldatakse taastuvatest energiaallikatest elektri-, soojus- või jahutusenergia tootmisega tegelevate ettevõtete ja nendega seotud ülekande- ja jaotusvõrgu infrastruktuuride suhtes ning protsesside suhtes, millega biomass muundatakse biokütuseks või muudeks energiatoodeteks, on proportsionaalsed ja vajalikud.

Liikmesriigid võtavad eelkõige asjakohased meetmed, et tagada järgmist:

- a) võttes arvesse liikmesriikide haldusstruktuuride ja organisatsiooni erinevust, on riiklike, piirkondlike ja kohalike haldusametuste asjakohased kohustused loa-, sertifitseerimis- ja litsentsimismenetluste täitmisel selgelt kooskõlastatud ja määratletud, sealhulgas ruumilise planeerimise suhtes, ning planeerimis- ja ehitustootluste menetlemiseks on läbipaistvad tähtajad;
- b) sobival tasemel tehakse kättesaadavaks mitmekülgne teave taastuvenergiat tootvate käitiste loa-, sertifitseerimis- ja litsentsimistootluste menetlemise kohta ja taotlejatele kasutada oleva abi kohta;
- c) haldusmenetlusi on asjakohasel haldustasandil tõhustatud ja kiirendatud;
- d) lubade andmist, sertifitseerimist ja litsentsimist käsitlevad eeskirjad on objektiivsed, läbipaistvad, proportsionaalsed, need ei tee vahet taotlejate vahel, ning nende puhul võetakse täiel määral arvesse iga üksiku taastuvenergiatehnoloogia eripära;
- e) tarbijate, planeerijate, arhitektide, ehitajate ning seadmete ja süsteemide paigaldajate ja tarnijate makstavad haldustasud on läbipaistvad ja kulupõhised; ning
- f) väiksemate projektide ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmise detsentraliseeritud seadmete jaoks kehtestatakse vajadusel lihtsustatud ja vähem koormavad loamenetlused, sh lihtne teatamine juhul, kui seda võimaldab kohaldatav õigus.

2. Liikmesriigid määratlevad selgelt kõik tehnilised kirjeldused, millele taastuvenergia seadmed ja süsteemid peavad vastama, et saada kasu toetuskavadest. Kui on olemas Euroopa standardid, sh ökomärgised, energiamärgised ja muud Euroopa standardiasutuste vastu võetud tehnilised võrdlussüsteemid, väljendatakse kõnealuseid tehnilisi kirjeldusi vastavalt kõnealustele standarditele. Selliste tehniliste kirjeldustega ei nähta ette seadmete ja süsteemide sertifitseerimise kohta ning need ei tohiks takistada siseturu toimimist.

3. Liikmesriigid soovivad kõigil osalistel (eelkõige kohalikel ja piirkondlikel haldusametustel) tagada tööstus- ja elumupiirkondade planeerimisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel selliste seadmete ja süsteemide paigaldamine, mis kasutaksid taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrit, kütet ja jahutust ning kaugkütet ja -jahutust. Eelkõige ergutavad liikmesriigid kohalikke ja piirkondlikke haldusametusi lisama taastuvatest energiaallikatest kütte ja jahutuse vajadusel linnade infrastruktuuri planeerimisse.

4. Liikmesriigid sätestavad oma ehitusalastes õigusaktides ja eeskirjades asjakohased meetmed igat liiki taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu suurendamiseks ehitussektoris.

Nimetatud meetmete kehtestamisel või oma piirkondlikes toetus-kavadades võivad liikmesriigid võtta arvesse siseriiklikke meetmeid, mis on seotud energiatõhususe ja koostootmisega ning passiivmajade või madal- või nullenergiamaajadega.

Vajaduse korral sätestavad liikmesriigid hiljemalt 31. detsembriks 2014 oma ehitusalastes õigusaktides ja eeskirjades või mõnel muul samaväärsel moel viisil taastuvatest energiaallikatest pärit energia kasutamise miinimumtaseme uute ja suuremahulisele renoveerimisele minevate olemasolevate ehitiste puhul. Liikmesriigid lubavad neid miinimumtasemeid muu hulgas saavutada üksnes olulises osakaalus taastuvatest energiaallikatest toodetud kaugkütte ja -jahutuse abil.

Esimese lõigu nõuded kehtivad relvajõudude suhtes vaid sellises ulatuses, mille puhul nende kohaldamine ei ole vastuolus relvajõudude tegevuse olemuse ja põhieesmärkidega ning erandina ei kohaldata neid üksnes sõjaliseks otstarbeks kasutatava materjali suhtes.

5. Liikmesriigid tagavad, et alates 1. jaanuarist 2012 annaksid riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi avaliku sektori uued ja suuremahulisele renoveerimisele minevad olemasolevad hooned käesoleva direktiivi raames eeskujuna. Muu hulgas võivad liikmesriigid lugeda selle kohustuse täidetuks nullenergiamaajade standardite järgimise korral või nähes ette, et avalike või era-/üldkasutatavate hoonete katuseid kasutavad kolmandad isikud taastuvatest energiaallikatest energiat tootvateks paigaldusteks.

6. Liikmesriigid soodustavad oma ehitusalaste õigusaktide ja eeskirjadega selliste kütte- ja jahutussüsteemide ja -seadmete kasutamist, mille puhul on energia saadud taastuvatest energiaallikatest ja mille abil saavutatakse märkimisväärne energiasääst. Liikmesriigid kasutavad selliste süsteemide ja seadmete kasutamise ergutamiseks energia- või ökomärgiseid või muid riigi või ühenduse tasandil koostatud asjakohaseid sertifikaate või standardeid, kui need on olemas.

Biomassi puhul soosivad liikmesriigid muundamistehnoloogiad, millega saavutatav energia muundamise kasutegur on elamutes ja kaubanduses kasutamisel 85 % ning tööstusliku kasutuse puhul vähemalt 70 %.

Soojuspumpade puhul soosivad liikmesriigid selliseid soojuspumpasid, mis vastavad komisjoni 9. novembri 2007. aasta otsusega 2007/742/EÜ, millega kehtestatakse elektriga või gaasiga töötavatele soojuspumpadele või gaasiga töötavatele absorptsioon-soojuspumpadele ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid, ⁽¹⁾ kehtestatud ökomärgistamise miinimumnõuetele.

⁽¹⁾ ELT L 301, 20.11.2007, lk 14.

Kui on olemas vastavad Euroopa standardid, sh ökomärgised, energiamärgised ja muud Euroopa standardiasutuste vastu võetud tehnilised võrdlussüsteemid, edendavad liikmesriigid päikese soojusenergia puhul sertifitseeritud seadmeid ja süsteeme, mis põhinevad nimetatud standarditel.

Süsteemide ja seadmete energia muundamise kasuteguri ning sisenendi ja väljundi vahelise suhte hindamisel kasutavad liikmesriigid ühenduse menetlusi või nende puudumisel rahvusvahelisi menetlusi, kui sellised menetlused on olemas.

Artikkel 14

Teavitamine ja koolitus

1. Liikmesriigid tagavad, et toetusmeetmeid käsitlev teave tehakse kättesaadavaks kõigile asjaomastele osalejatele, näiteks tarbijatele, ehitajatele, paigaldajatele, arhitektidele ning taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamiseks sobivate kütte-, jahutus- ja elektriseadmete ja -süsteemide ning sõidukite tarnijatele.

2. Liikmesriigid tagavad, et kas seadmete või süsteemide tarnija või riigi pädev asutus teeb kättesaadavaks teabe taastuvatest energiaallikatest toodetud soojust, jahutust ja elektrit kasutavate seadmete ja süsteemide netotulu, kulude ja energiatõhususe kohta.

3. Liikmesriigid tagavad, et sertifitseerimiskavad või samaväärsed kvalifitseerimiskavad on kättesaadavad hiljemalt 31. detsembril 2012 biomassil töötavate väikeste katelde ja ahjude, fotogalvaanilise päikeseenergia ja päikese soojusenergia süsteemide, maasoojusel põhinevate süsteemide ning soojuspumpade paigaldajate jaoks. Kõnealustes kavades võib vajaduse korral võtta arvesse olemasolevaid skeme ja struktuure ja need põhinevad IV lisas sätestatud kriteeriumidel. Iga liikmesriik tunnustab teistes liikmesriikides kõnealuste kriteeriumide kohaselt antud sertifikaate.

4. Liikmesriigid avalikustavad teabe lõikes 3 nimetatud sertifitseerimiskavade või samaväärsete kvalifitseerimiskavade kohta. Liikmesriigid võivad samuti avalikustada nende paigaldajate nimekirja, kes on kvalifitseeritud või sertifitseeritud vastavalt lõikele 3.

5. Liikmesriigid tagavad suuniste avalikustamise kõigile asjaomastele osalejatele, eelkõige planeerijatele ja arhitektidele, et neil oleks võimalik tööstus- ja elamupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel nõuetekohaselt kaaluda taastuvate energiaallikate, suure tõhususega tehnoloogiate ning kaugkütte ja -jahutuse optimaalset kombinatsiooni.

6. Liikmesriigid töötavad kohalike ja piirkondlike ametiasutuste osalemisel välja sobivad teavitus-, teadlikkuse tõstmise, juhendamise- või koolitusprogrammid, et teavitada elanikke taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise kasust ja praktilistest üksikasjadest.

Artikkel 15

Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri-, soojus- ja jahutusenergia päritolutagatised

1. Selleks, et esitada lõpptarbijatele andmed energiatarbija energiakasutuse struktuuris taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu või koguse kohta kooskõlas direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikega 6, tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia päritolu on võimalik tagada sellisena, nagu see on sätestatud käesolevas direktiivis, vastavalt objektiivsetele, läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele.

2. Selleks tagavad liikmesriigid, et päritolutagatis antakse välja taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia tootja taotluse alusel. Liikmesriigid võivad korraldada päritolutagatise väljaandmise taastuvatest energiaallikatest soojus- ja jahutusenergia tootjate taotluse alusel. Sellise korra juures võib kohaldada minimaalset võimsuspiiri. Päritolutagatise standardühik on 1 MWh. Iga toodetud energiaühiku kohta antakse välja üks päritolutagatis.

Liikmesriigid tagavad, et taastuvatest energiaallikatest toodetud sama energiaühik võetakse arvesse ainult üks kord.

Liikmesriigid võivad sätestada, et toetust ei anta tootjale, kui kõnealune tootja saab päritolutagatise sama taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kohta.

Päritolutagatist ei kasutata tõendamaks liikmesriigi poolt artikli 3 sätete järgimist. Päritolutagatise ülekandmine, kas eraldi või koos energia füüsilise ülekandmisega, ei mõjuta liikmesriikide otsust kasutada statistilisi ülekandeid, ühisprojekte või ühiseid toetuskasvasid eesmärkide saavutamiseks, või taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbitamise arvutamist vastavalt artiklile 5.

3. Päritolutagatist võib kasutada ainult 12 kuu jooksul pärast sellele vastava energiaühiku tootmist. Päritolutagatis tühistatakse pärast kasutamist.

4. Liikmesriigid või määratud pädevad asutused teostavad järelvalvet päritolutagatiste väljaandmise, ülekandmise ja tühistamise üle. Määratud pädevatel asutustel on eraldiseisvad piirkondlikud vastutusala ja nad on sõltumatud tootmise, kauplemise ja tarnimisega seotud tegevustest.

5. Liikmesriigid või määratud pädevad asutused seavad sisse asjakohased mehhanismid tagamaks, et päritolutagatis antakse välja, kantakse üle ja tühistatakse elektrooniliselt ja et need on täpsed, usaldusväärsed ja pettesekindlad.

6. Päritolutagatise täpsustatakse vähemalt järgmine:

a) energiaallikas, mille abil energia toodeti, ning tootmise algus- ja lõppkuupäev;

b) kas see on seotud:

Artikkel 16

Juurdepääs võrkudele ja võrkude kasutamine

- i) elektriga või
  - ii) soojus- või jahutusenergiaga;
- c) selle käitise nimi, asukoht, liik ja võimsus, kus energia toodeti;
- d) kas ja kui suures ulatuses oli käitis saanud investeeringutoetust, ning kas ja kui suures ulatuses oli energiaühik saanud muul viisil toetust riikliku toetuskava kaudu, ja toetuskava liik;
- e) käitise käivitamise kuupäev; ja
- f) väljaandmise kuupäev ja riik ning kordumatu identifitseerimisnumber.

7. Kui elektrienergia tarnija peab tõendama taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu või kogust oma energiakasutuse struktuuris vastavalt direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikele 6, võib ta selleks kasutada oma päritolutagatise.

8. Päritolutagatistele vastav taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogus, mille energiatarnija on üle kandnud kolmandale osapoolle, arvatakse maha taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalust tema energiakasutuse struktuuris direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikes 6 osutatud tähenduses.

9. Liikmesriigid tunnustavad teiste liikmesriikide poolt käesoleva direktiivi kohaselt välja antud päritolutagatise ainsa tõendina lõikes 1 ja lõike 6 punktides a–f nimetatud asjaolude tõendamiseks. Liikmesriik võib päritolutagatise tunnustamisest keelduda ainult juhul, kui tal on hästi põhjendatud kahtlused selle täpsuse, usaldusväärsuse või tõele vastavuse suhtes. Liikmesriik teatab komisjonile sellisest keeldumisest ja selle põhjendusest.

10. Kui komisjon leiab, et päritolutagatise tunnustamisest keeldumine ei ole põhjendatud, võib komisjon vastu võtta otsuse, millega nõutakse, et kõnealune liikmesriik seda tunnustaks.

11. Liikmesriik võib kooskõlas ühenduse õigusega kehtestada objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad kriteeriumid päritolutagatise kasutamiseks, täites direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikes 6 sätestatud kohustusi.

12. Kui energiatarnijad turustavad tarbijatele taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat, viidates taastuvatest energiaallikatest toodetud energia keskkonnavalasele või muule kasule, võivad liikmesriigid nõuda, et energiatarnijad avaldaksid kokkuvõtlikult teabe, mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kogust või osatähtsust selliste käitiste või suurendatud võimsuste kohta, mis on käivitatud pärast 25. juuni 2009.

1. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed elektrisüsteemi turvalist toimimist võimaldavate ülekande- ja jaotusvõrgu infrastruktuuri, arukate võrkude, hoidlate ja elektrisüsteemide väljaarendamiseks ning taastuvatest energiaallikatest pärit elektri tootmise edasise arengu võimaldamiseks, sh liikmesriikide vaheliste ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste ühenduste väljaarendamiseks. Liikmesriigid võtavad samuti asjakohased meetmed, et kiirendada võrgusüsteemi infrastruktuuri loamenetlusi ja koordineerida võrgusüsteemi infrastruktuuri heakskiitmist haldamise ja planeerimisega seotud menetlustes.

2. Vastavalt nõuetele, mis on seotud võrgusüsteemi usaldusväärsuse ja ohutuse säilitamisega, pädevate riiklike asutuste poolt kindlaks määratud läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel liikmesriigid:

a) tagavad, et põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad garanteerivad oma territooriumil taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia edastamise ja jaotamise;

b) sätestavad ka taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia kas eelistatud või tagatud juurdepääsu võrgusüsteemile;

c) tagavad, et elektri tootmiseseadmete dispetsjuhtimisel seavad põhivõrguettevõtjad esikohale taastuvaid energiaallikaid kasutavad tootmiseseadmed, niivõrd kui riigisisese elektrisüsteemi turvaline toimimine seda võimaldab ning tuginedes läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele. Liikmesriigid tagavad, et võetakse asjakohaseid võrgu ja turuga seotud operatiivmeetmeid, et minimeerida taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia piirangud. Kui võetakse olulisi meetmeid taastuvate energiaallikate piiramiseks, et tagada riigisisese elektrisüsteemi turvalisus ja varustuskindlus, tagavad liikmesriigid, et vastutav põhivõrguettevõtja annab pädevale reguleerivale asutusele kõnealuste meetmete kohta aru ning teatab, missuguseid parandusmeetmeid ta katseb võtta, et hoida ära ebakohaseid piiranguid.

3. Liikmesriigid nõuavad, et põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad koostaksid ja avalikustaksid standardeeskirjad, milles käsitletakse kulude kandmist ja jagamist seoses tehniliste kohandustega (näiteks võrguga liitumised ja võrgu arendustööd, võrgu toimimise parandamine ja võrgureeglite mittediskrimineeriva rakendamise eeskirjad), mida on vaja, et kaasata uusi tootjaid, kes varustavad ühendatud võrku taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiaga.

Kõnealused eeskirjad tuginevad objektiivsetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel, mille kohaselt võetakse eelkõige arvesse kõiki kõnealuste tootjate võrku liitmise kulusid ja tulusid ning äärealadel ja madala rahvastikutihedusega piirkondades asuvate tootjate konkreetset olukorda. Eeskirjadega võidakse ette näha eri tüüpi liitumisi.

4. Vajadusel võivad liikmesriigid põhi- ja jaotusvõrguettevõtjatel nõuda lõikes 3 nimetatud kulude täielikku või osalist kandmist. Liikmesriigid vaatavad lõikes 3 osutatud kulude kandmist ja jagamist käsitlevad eeskirjad ja raamistiku üle ning võtavad nende parandamiseks vajalikud meetmed 30. juuniks 2011 ning seejärel iga kahe aasta järel, et tagada kõnealuses lõikes osutatud uute tootjate kaasamine.

5. Liikmesriigid nõuavad, et põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad esitaksid uutele, süsteemiga liitumist soovivatele taastuvatest energiaallikatest energia tootjatele ammendava ja vajaliku nõutud teabe, sealhulgas:

- a) ammendava ja üksikasjaliku liitumiskulude kalkulatsiooni;
- b) võrguga liitumise taotluse vastuvõtmise ja menetlemise mõistliku ja täpse ajakava;
- c) kavandatava võrguga liitumise mõistliku soovitusliku ajakava.

Liikmesriigid võivad lubada võrguga liituda soovivatel taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia tootjatel välja kuulutada liitumistööde pakkumismenetluse.

6. Lõikes 3 osutatud kulude jaotamine toimub mehhanismi abil, mis tugineb objektiivsetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel, mille kohaselt võetakse arvesse nii algselt ja hiljem liitunud tootjate kui ka põhi- ja jaotusvõrguettevõtjate liitumistest saadud kasu.

7. Liikmesriigid tagavad, et edastamis- ja jaotustariifide määramine ei ole diskrimineeriv taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia suhtes, eelkõige selle taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia suhtes, mida toodetakse äärealadel, sh näiteks saartel, ning madala rahvastikutihedusega piirkondades. Liikmesriigid tagavad, et ülekande- ja jaotustariifide määramine ei ole diskrimineeriv taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi suhtes.

8. Liikmesriigid tagavad, et põhi- ja jaotusvõrguettevõtjate määratavad, taastuvaid energiaallikaid kasutavate elektrijaamade toodetud elektrienergia edastamis- ja jaotustariifid kajastaksid tulukust, mis tuleneb elektrijaama liitumisest võrguga. Selline tulu- kus võib tekkida madalpingevõrgu otsesel kasutamisel.

9. Vajaduse korral hindavad liikmesriigid gaasivõrgu infrastruktuuri laiendamise vajadust, et hõlbustada taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi kaasamist.

10. Vajaduse korral nõuavad liikmesriigid, et nende territooriumil asuvad ülekande- ja jaotusvõrguettevõtjad avalikustaksid tehnilised eeskirjad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/55/EÜ (maagaasi

siseturu ühiseeskirjade kohta) ⁽¹⁾ artikliga 6, eelkõige seoses võrguga ühendamise eeskirjadega, mis sisaldavad nõudeid gaasi kvaliteedi, lõhnastamise ja surve kohta. Liikmesriigid nõuavad samuti, et ülekande- ja jaotusvõrguettevõtjad avalikustaksid taastuvate gaasiallikate võrku ühendamise tariifid, mis põhineksid läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel standarditel.

11. Liikmesriigid hindavad oma riiklikes taastuenergia tegevuskavades vajadust rajada uus, taastuvaid energiaallikaid kasutav kaugkütte ja -jahutuse infrastruktuur, mida on vaja artikli 3 lõikes 1 osutatud 2020. aasta riikliku eesmärgi saavutamiseks. Nimetatud hindamise põhjal võtavad liikmesriigid vajaduse korral kaugkütte infrastruktuuri väljaarendamiseks vajalikud meetmed, et võimaldada biomassist, päikeseenergia- ja geotermilistest seadmetest pärit kütte ja jahutuse tootmise arengut.

Artikkel 17

Biokütuste ja vedelate biokütuste säästlikkuse kriteeriumid

1. Sõltumata sellest, kas tooraine on viljeletud ühenduse territooriumil või väljaspool seda, võetakse biokütustest ja vedelatest biokütustest toodetud energiat arvesse punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel üksnes siis, kui need vastavad lõigetes 2–6 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele:

- a) käesolevas direktiivis sätestatud riiklike eesmärkide kohta sätestatud nõuete järgimise hindamine;
- b) taastuenergiaga seotud kohustuste täitmise hindamine;
- c) biokütuste ja vedelate biokütuste tarbimise eest rahalise toetuse saamise tingimustele vastamine.

Jäätmetest ja jääkidest (välja arvatud põllumajanduslikust tootmisest, vesiviljelusest, kalandusest ja metsatööstusest pärit jääkidest) toodetud biokütused ja vedelad biokütused peavad siiski selleks, et neid punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetaks, vastama üksnes lõikes 2 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele.

2. Lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine tänu biokütuste ja vedelate biokütuste kasutamisele on vähemalt 35 %.

Alates 1. jaanuarist 2017 on lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine tänu biokütuste ja vedelate biokütuste kasutamisele vähemalt 50 %. Alates 1. jaanuarist 2018 on kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine vähemalt 60 % biokütuste ja vedelate biokütuste osas, mis on toodetud käitistes, mis alustasid tootmist 1. jaanuaril 2017 või hiljem.

⁽¹⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 57.

Biokütuste ja vedelate biokütuste kasutamisest tulenevat kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemist arvutatakse vastavalt artikli 19 lõikele 1.

23. jaanuaril 2008 tegutsevates käitistes toodetud biokütuste ja vedelate biokütuste puhul kohaldatakse esimest lõiku alates 1. aprillist 2013.

3. Lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud biokütuseid ja vedelaid biokütuseid ei valmistata toorainest, mis on saadud suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alalt, see tähendab maa-alalt, mida jaanuaris 2008 või pärast seda iseloomustas üks järgmistest seisunditest, olenemata sellest, kas seda maatükki iseloomustab see seisund ka praegu:

- a) looduslikult tekkinud mets ja muu metsamaa, st looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgeid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;
- b) maa-alad, mis on määratud:
  - i) õigusaktide alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks või
  - ii) haruldaste, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteemide või liikide kaitsealadeks, mida on tunnustatud rahvusvahelistes lepingutes või mis on kantud valitsusvaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Loodusvarade ja Looduskaitse Ühingu koostatud loetlusesse, tingimusel et neid tunnustatakse vastavalt artikli 18 lõike 4 teisele lõigule;

kui ei esitata tõendeid, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse-eesmärkidega vastuolus;

- c) suure bioloogilise mitmekesisusega rohumaad, mis on:
  - i) looduslik, st rohumaad, mis inimsekkumiseta jääks rohumaaks ja mis säilitab loodusliku liigilise koostise ja ökoloogilised omadused ning protsessid; või
  - ii) mitterohumaad, st rohumaad, mis inimsekkumiseta ei jääks rohumaaks ja mis on liigirikas ja rikkumata, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et tooraine kogumine on vajalik rohumaad seisundi säilimiseks.

Komisjon kehtestab kriteeriumid ja geograafilise ulatuse, et määrata kindlaks, milline rohumaad kuulub esimese lõigu punkti c alla. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

4. Lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud biokütuseid ja vedelaid biokütuseid ei valmistata toorainest, mis on saadud suure süsinikuvaruga maa-alalt, see tähendab maa-alalt, mida 1. jaanuaril 2008 iseloomustas üks järgmistest seisunditest, kuid mida see seisund enam ei iseloomusta:

- a) märgalad, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-alad;
- b) püsivalt metsastatud alad, see tähendab üle ühe hektari suurused maa-alad, millel on üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on üle 30 %, või mis suudavad *in situ* kõnealuste künnisteni jõuda;
- c) üle ühe hektari suurused maa-alad, millel on üle viie meetri kõrgused puud võrade liitusega 10–30 %, või puud, mis suudavad *in situ* kõnealuste künnisteni jõuda, juhul kui ei esitata tõendeid selle kohta, et maa-ala süsivesinikuvaru enne ja pärast kasutuselevõttu on niisugune, et kui kasutada V lisa C osas sätestatud meetodikat, on käesoleva artikli lõikes 2 esitatud tingimused täidetud.

Käesoleva lõike sätteid ei kohaldata, kui tooraine hankimise ajal iseloomustas maa-ala sama seisund kui 2008. aasta jaanuaris.

5. Lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud biokütuseid ja vedelaid biokütuseid ei valmistata toorainest, mis on saadud maa-alalt, mis oli 2008. aasta jaanuaris turbaraba, juhul kui ei esitata tõendeid selle kohta, et selle tooraine viljelus ja kogumine ei too kaasa varem kuivendamata pinnase kuivendamist.

6. Ühenduses kasvatatud põllumajanduslik tooraine, mida kasutatakse lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud biokütuste ja vedelate biokütuste tootmiseks, saadakse vastavalt nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 73/2009 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskaavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskaavad põllumajandustootjate jaoks) (¹) II lisa punktis A pealkirja all „Keskkond” ja punktis 9 loetletud nõuetele ja standarditele ning vastavalt kõnealuse määruse artikli 6 lõike 1 kohaselt määratletud heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste miinimumnõuetele.

7. Komisjon esitab iga kahe aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande nende kolmandate riikide ja liikmesriikide kohta, kes on ühenduses tarbitavate biokütuste või biokütuste tooraine oluliseks allikaks, ja lõigetes 2–5 sätestatud säästlikkuse kriteeriumide täitmise ning pinnase, vee ja õhu kaitseks võetud riiklike meetmete kohta. Esimene aruanne esitatakse 2012. aastal.

(¹) ELT L 30, 31.1.2009, lk 16.

Komisjon esitab iga kahe aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande mõju kohta, mida kasvav nõudlus biokütuste järele avaldab sotsiaalsele jätkusuutlikkusele ühenduses ja kolmandates riikides, samuti ühenduse biokütusepoliitika mõju kohta toiduainete taskukohase hinnaga kättesaadavusele, eelkõige arengumaade elanikele, ning üldisemate arenguküsimuste kohta. Aruandes käsitletakse maakasutusõiguste järgimist. Aruandes esitatakse ühenduses tarbitava biokütuse tooraine oluliseks allikaks olevate nii kolmandate riikide kui ka liikmesriikide puhul andmed selle kohta, kas asjaomane riik on ratifitseerinud ja rakendanud kõik järgmised Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonid:

- sunniviisilise või kohustusliku töö konventsioon (nr 29);
- ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsioon (nr 87);
- organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse kaitse konventsioon (nr 98);
- konventsioon mees- ja naistöötajate võrdse tasustamise kohta võrdväärse töö eest (nr 100);
- sunniviisilise töö kaotamise konventsioon (nr 105);
- töö- ja kutsealast diskrimineerimist käsitlev konventsioon (nr 111);
- töölevõetava isiku vanuse alammäära konventsioon (nr 138);
- lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatult keelustamise konventsioon (nr 182).

Aruandes esitatakse ühenduses tarbitava biokütuse tooraine oluliseks allikaks olevate nii kolmandate riikide kui ka liikmesriikide puhul andmed selle kohta, kas asjaomane riik on ratifitseerinud ja rakendanud:

- Cartagena bioohutuse protokoll;
- ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni.

Esimene aruanne esitatakse 2012. aastal. Komisjon teeb vajadusel ettepanekuid parandusmeetmete kohta, eelkõige juhul, kui on olemas tõendid, et biokütuse tootmine avaldab olulist mõju toiduainete hindadele.

8. Liikmesriigid ei keeldu muudel säästlikkusega seotud põhjustel käesoleva artikli kohaselt saadud biokütuste ja vedelate biokütuste arvessevõtmisest lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel.

9. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2009 aruande biomassi energiaalase kasutusega (välja arvatud biokütused ja vedelad biokütused) seotud säästlikkuskava nõuete kohta. Nimetatud aruandele lisatakse vajadusel Euroopa Parlamendi ja nõukogu jaoks ettepanekud biomassi muude energiaalaste kasutustega seotud säästlikkuskava kohta. Nimetatud aruanne ja selles sisalduvad ettepanekud põhinevad parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel, võttes arvesse uusi arenguid innovatsiooniprotsessis. Kui sellel eesmärgil tehtud analüüs näitab, et asjakohane oleks teha parandusi seoses metsa biomassiga, V lisas sätestatud arvesvõtmisega või biokütuste ja vedelate biokütuste suhtes rakendatud süsinikuvaru säästlikkuse kriteeriumidega, esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule samaaegselt ettepanekud nende küsimuste käsitlemiseks.

Artikkel 18

Biokütuste ja vedelate biokütuste säästlikkuse kriteeriumide järgimise kontrollimine

1. Kui biokütuseid ja vedelaid biokütuseid tuleb arvesse võtta artikli 17 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, nõuavad liikmesriigid ettevõtjatelt artikli 17 lõigetes 2–5 sätestatud säästlikkuse kriteeriumide täitmise tõestamist. Sel põhjusel nõuavad nad, et ettevõtjad kasutaksid massibilansisüsteemi, mis:

- a) võimaldab omavahel segada saadetisi, mis sisaldavad erinevate säästlikkuse näitajatega toorainet või biokütust;
- b) nõuab, et seguga oleks seotud teave punktis a osutatud saadetise säästlikkuse näitajate ja suuruste kohta; ning
- c) näitab, et segust eemaldatud kõigi saadetiste summat kirjeldatakse nii, nagu sellel oleks samad säästlikkuse näitajad ja samad kogused kui segule lisatud kõigi saadetiste summal.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastatel 2010 ja 2012 aruanded lõikes 1 kirjeldatud massibilansi kontrollimeetodi toimimise kohta ja mõne või kõigi uut tüüpi tooraine, biokütuse või vedelate biokütustega seotud muu kontrollimeetodi kasutuselevõtmise võimaluste kohta. Oma hinnangus käsitleb komisjon selliseid kontrollimeetodeid, mille puhul ei pea teave säästlikkuse näitajate kohta olema füüsiliselt seotud konkreetse saadetise või seguga. Hinnangus võetakse arvesse vajadust säilitada kontrollisüsteemi terviklikkus ja tõhusus ning vältida samal ajal tarbetut koormust tööstusharule. Aruandele lisatakse vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu jaoks ettepanekud muude kontrollimeetodite kasutuselevõtmise kohta.

3. Liikmesriigid võtavad meetmeid, et tagada ettevõtjate poolt usaldusväärse teabe esitamine ning et teha liikmesriikide nõudmisel kättesaadavaks andmed, mida kasutati teabe koostamisel. Liikmesriigid nõuavad, et ettevõtjad tagaksid esitatava teabe asjakohasele standardile vastava sõltumatu auditeerimise ning esitaksid tõendid selle teostamise kohta. Auditi käigus kontrollitakse, kas ettevõtjate kasutatavad süsteemid on täpsed, usaldusväärsed ja petteuskindlad. Samuti hinnatakse selle käigus proovivõtu tiheidust ja meetoodikat ning andmete stabiilsust.

Esimeses lõigus nimetatud teave sisaldab eelkõige teavet vastavuse kohta artikli 17 lõigetes 2–5 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele, asjakohast ja piisavat teavet pinnase, vee ja õhu kaitseks, rikutud maa taastamiseks ja veepuuduse all kannatavates piirkondades liigse veetarbimise ärahoidmiseks võetud meetmete kohta ning asjakohast ja piisavat teavet artikli 17 lõike 7 teises lõigus osutatud küsimuste arvessevõtmiseks võetud meetmete kohta.

Vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud nõuandemenetlusele koostab komisjon nimekirja esimeses kahes lõigus nimetatud asjakohase ja piisava teabe kohta. Komisjon tagab eelkõige, et nimetatud teabe esitamine ei tekitaks ülemäärast halduskoormust ettevõtjatele üldiselt ja eelkõige väikemaapidajatele, tootjate organisatsioonidele ja kooperasiividele.

Käesolevas lõikes sätestatud kohustusi kohaldatakse nii ühenduses toodetud kui imporditud biokütuste ja vedelate biokütuste korral.

Liikmesriigid esitavad käesoleva lõike esimeses lõigus nimetatud teabe kokkuvõtlikul kujul komisjonile. Komisjon avaldab selle teabe kokkuvõtte artiklis 24 nimetatud läbipaistvusplatvormil, säilitades samal ajal tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse.

4. Ühendus püüab sõlmida kolmandate riikidega kahe- või mitmepoolseid lepinguid, mis sisaldavad sätteid käesoleva direktiivi säästlikkuse kriteeriumidele vastavate säästlikkuse kriteeriumide kohta. Kui ühendus on sõlminud lepingud, mis sisaldavad sätteid artikli 17 lõigetes 2–5 sätestatud säästlikkuse kriteeriumide kohta, võib komisjon otsustada, et nimetatud lepingutega on tõestatud, et kõnealustes riikides kasvatatud toorainest toodetud biokütused ja vedelad biokütused vastavad kõnealustele säästlikkuse kriteeriumidele. Nimetatud lepingute sõlmimisel tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta meetmeid niisuguste alade säilitamiseks, mis pakuvad kriitilistes olukordades peamisi ökosüsteemi teenuseid (näiteks valgalade kaitse ja kaitse erosiooni eest), meetmeid pinnase, vee ja õhu kaitseks, kaudseid maakasutuse muudatusi ja rikutud maa taastamist, veepuuduse all kannatavates piirkondades liigse veetarbimise ärahoidmist ning artikli 17 lõike 7 teises lõigus osutatud küsimusi.

Komisjon võib otsustada, et vabatahtlikud rahvusvahelised või riiklikud kavad, millega kehtestatakse standardid biomassist toodete tootmise kohta, sisaldavad täpseid andmeid artikli 17 lõike 2 kohaldamise eesmärgil või et kõnealuste kavadega tõestatakse, et biomassi saadetised vastavad artikli 17 lõigetes 3–5 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele. Komisjon võib otsustada, et nimetatud kavad sisaldavad täpseid andmeid, mis annavad teavet meetmete kohta, mida on võetud niisuguste alade säilitamiseks, mis pakuvad kriitilistes olukordades peamisi ökosüsteemi teenuseid (näiteks valgalade kaitse ja kaitse erosiooni eest), pinnase, vee ja õhu kaitseks, rikutud maa taastamiseks ning veepuuduse all kannatavates piirkondades liigse veetarbimise ärahoidmiseks ja artikli 17 lõike 7 teises lõigus osutatud küsimuste kohta. Komisjon võib samuti tunnustada maa-alasid selliste haruldaste, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteemide või liikide kaitsmiseks, mida on tunnustatud rahvusvahelistes lepingutes või mis on kantud valitsusvaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Loodusvarade ja Looduskaitse Ühingu poolt koostatud loeteludesse artikli 17 lõike 3 punkti b alapunktis ii nimetatud eesmärkidel.

Komisjon võib otsustada, et vabatahtlikud riiklikud või rahvusvahelised kavad, millega mõõdetakse kasvuhoonegaaside vähenemist, sisaldavad täpseid andmeid artikli 17 lõike 2 kohaldamiseks.

Komisjon võib otsustada, et maa, mis on hõlmatud tõsiselt rikutud või tugevalt saastunud maa parandamise riikliku või piirkondliku taastamisprogrammiga, vastab V lisa C osa punktis 9 osutatud kriteeriumidele.

5. Komisjon võtab käesoleva artikli lõike 4 kohaseid otsuseid vastu üksnes siis, kui asjaomane leping või kava vastab asjakohastele usaldusväärsuse, läbipaistvuse ja sõltumatu auditi standarditele. Kasvuhoonegaaside vähenemise mõõtmise kavad peavad vastama ka V lisa metodoloogilistele nõuetele. Artikli 17 lõike 3 punkti b alapunktis ii nimetatud suure bioloogilise mitmekesisusega alade puhul peavad selliste alade nimekirjad vastama piisavatele objektiivsusstandarditele, olema kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud standarditega ning nägema ette asjakohased edasikaebamismenetlused.

6. Lõike 4 kohased otsused võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud nõuandemenetlusele. Sellised otsused kehtivad kuni viis aastat.

7. Kui ettevõtja esitab tõendeid või andmeid, mis on saadud vastavalt lepingule või kavale, mille suhtes on tehtud lõike 4 kohane otsus (vastavalt kõnealuse otsuse ulatusele), ei nõua liikmesriik tarnijalt artikli 17 lõigetes 2–5 sätestatud säästlikkuse kriteeriumide järgimise tõendamiseks täiendavate tõendite ega käesoleva artikli lõike 3 teises lõigus nimetatud meetmete kohta teabe esitamist.

8. Komisjon uurib liikmesriigi taotlusel või omal algatusel artikli 17 kohaldamist seoses biokütuse või vedela biokütuse allikaga ning otsustab kuue kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud nõuandemenetlusele, kas

asjaomane liikmesriik võib võtta kõnealusest allikast pärit biokütust või vedelat biokütust arvesse artikli 17 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel.

9. Hiljemalt 31. detsembriks 2012 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis käsitleb järgmist:

- a) säästlikkuse kriteeriume käsitleva teabe esitamiseks loodud süsteemi tõhusust ning
- b) kas õhu, pinnase ja vee kaitseks on võimalik ja asjakohane kehtestada kohustuslikke nõudeid, võttes arvesse uusimaid teaduslikke tõendeid ja ühenduse rahvusvahelisi kohustusi.

Komisjon teeb vajaduse korral ettepanekuid parandusmeetmete kohta.

Artikkel 19

Biokütustest ja vedelatest biokütustest tulenevate kasvuhoonegaaside mõju arvutamine

1. Artikli 17 lõike 2 kohaldamisel arvutatakse biokütuste ja vedelate biokütuste kasutamisest tulenevat kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemist järgmiselt:

- a) kui tootmisviisidest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemise vaikeväärtus on sätestatud V lisa A või B osas ja kui kõnealuste biokütuste või vedelate biokütuste V lisa C osa punkti 7 kohaselt arvutatav e_f väärtus on võrdne nulliga või nullist väiksem, kasutades seda vaikeväärtust; või
- b) kasutades V lisa C osas sätestatud meetodika kohaselt arvutatud tegelikku väärtust või
- c) kasutades väärtust, mis on arvutatud V lisa C osa punktis 1 esitatud valemi tegurite summana, milles mõne teguri puhul võib kasutada V lisa D või E osa summeerimata vaikeväärtusi, ning kõigi teiste tegurite jaoks V lisa C osas sätestatud meetodika kohaselt arvutatud tegelikke väärtusi.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2010 aruande, mis sisaldab loetelu nende territooriumi alade kohta, mis Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1059/2003 (millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS))⁽¹⁾ kohaselt liigitatakse statistiliste territoriaalüksuste liigituse (NUTS) 2. või madalamale tasandile, kus põllumajandusliku tooraine viljelusest tekkivad tüüpilised kasvuhoonegaaside heitkogused on eelduste kohaselt käesoleva direktiivi V lisa D osas pealkirja all „Viljeluse summeerimata vaikeväärtused” esitatud heitkogustest väiksemad või nendega võrdsed, lisades aruandele meetodi kirjelduse ja kõnealuse loetelu koostamiseks kasutatud andmed. Nimetatud meetodi puhul võetakse arvesse pinnase omadusi, kliimat ning eeldatavat tooraine saagist.

⁽¹⁾ ELT L 154, 21.6.2003, lk 1.

3. Biokütuste jaoks V lisa A osas sätestatud vaikeväärtusi ning biokütuste ja vedelate biokütuste puhul V lisa D osas sätestatud viljeluse summeerimata vaikeväärtusi kohaldatakse üksnes siis, kui tooraine on:

- a) viljeletud väljaspool ühendust;
- b) viljeletud ühenduses aladel, mis on lisatud lõikes 2 osutatud loeteludesse või
- c) põllumajandusest, vesiviljelusest ja kalandusest pärit jääkidest erinevad jäätmed ja jäägid.

Biokütuste ja vedelate biokütuste puhul, mis ei kuulu punktide a, b ega c alla, kasutatakse viljeluse tegelikke väärtusi.

4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. märtsiks 2010 aruande selliste kolmandates riikides asuvate alade loetelu koostamise teostatavuse kohta, kus põllumajandusliku tooraine kasvatamisest tekkivad tüüpilised kasvuhoonegaaside heitkogused on eelduste kohaselt V lisa D osas pealkirja all „viljelus” registreeritud heitkogustest väiksemad või nendega võrdsed, ning lisab aruandele võimaluse korral sellise loetelu ning kõnealuse loetelu koostamiseks kasutatud meetodi kirjelduse ja andmed. Vajaduse korral lisatakse aruandele asjakohased ettepanekud.

5. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2012 ning pärast seda iga kahe aasta järel aruande V lisa B ja E osa prognoositavate tüüpiliste ja vaikeväärtuste kohta, pöörates erilist tähelepanu transpordist ja töötlemisest tulenevatele heitkogustele, ning võib vajaduse korral otsustada väärtusi korrigeerida. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

6. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2010 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles antakse ülevaade kaudsete maakasutuse muudatuste mõju kohta kasvuhoonegaasi heitkogustele ning käsitletakse nimetatud mõju vähendamise viise. Aruandele lisatakse vajaduse korral ettepanek, mis põhineb parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel, sisaldades konkreetseid meetodeid, et võtta arvesse kaudsetest maakasutuse muudatustest tingitud süsinikuvaru muudatustest tulenevaid heitkoguseid, tagades vastavuse käesoleva direktiiviga, eelkõige artikli 17 lõikega 2.

See ettepanek sisaldab vajalikke kaitsemeetmeid, et tagada kindlus enne kõnealuste meetodite kohaldamist tehtud investeeringutele. Nendele käitistele, mis tootsid biokütust enne 2013. aasta lõppu, ei too esimeses lõigus osutatud meetmete kohaldamine enne 31. detsembrit 2017 kaasa seda, et nendes käitistes toodetud biokütuseid ei peeta käesolevas direktiivis sätestatud säästlikkuse nõuetele vastavaks, kui neid muidu oleks nõuetele vastavaks peetud, eeldusel et nende biokütuste abil saavutatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähemalt 45 % vähendamine. Seda kohaldatakse biokütuste käitiste mahtudele 2012. aasta lõpust.

Euroopa Parlament ja nõukogu püüavad hiljemalt 31. detsembriks 2012 võtta vastu otsused selliste komisjoni esitatud ettepanekute kohta.

7. V lisa võib kohandada tehnika ja teaduse arenguga, sealhulgas lisades sama või muu tooraine puhul täiendavate biokütuste tootmisviiside väärtused ning kohandades C osas sätestatud meetodikat. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 4 osutatud kontrollliga regulatiivmenetlusele.

Seoses V lisa sätestatud vaikeväärtuste ja meetodikaga tuleks eristada tähelepanu pöörata järgmisele:

- jätmete ja jääkide arvestamise meetodile;
- kaassaaduste arvestamise meetodile;
- koostootmise arvestamise meetodile ning
- põllumajanduskultuuride jääkidele antud kaassaaduste seisundile.

Loomsete või taimsete õlide jätmetest toodetud biodiisli vaikeväärtused vaadatakse läbi nii kiirelt kui võimalik.

Kõigi V lisa vaikeväärtuste loetelus tehtavate kohanduste või muudatuste puhul peetakse kinni järgmisest:

- a) kui teguri panus üldisesse heitkogusesse on väike või kui muutus on piiratud või kui tegelike väärtuste kindlakstege mine on väga kulukas või keerukas, on vaikeväärtused tavapärase tootmisprotsesside tüüpilised väärtused;
- b) kõikidel muudel juhtudel on vaikeväärtused tavapärase tootmisprotsessidega võrreldes konservatiivsed.

8. Koostatakse üksikasjalikud määratlused, sealhulgas V lisa C osa punktis 9 sätestatud kategooriate nõutavad tehnilised spetsifikatsioonid. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 20

Rakendusmeetmed

Artikli 17 lõike 3 teises lõigus, artikli 18 lõike 3 kolmandas lõigus, artikli 18 lõikes 6, artikli 18 lõikes 8, artikli 19 lõikes 5, artikli 19 lõike 7 esimeses lõigus ja artikli 19 lõikes 8 osutatud rakendusmeetmetega võetakse samuti täielikult arvesse direktiivi 98/70/EÜ artikli 7a eesmärke.

Artikkel 21

Erisätted taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise kohta transpordis

1. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele antakse teavet kõigi erinevate transpordis kasutatavate taastuvate energiaallikate kättesaadavuse ja keskkonnatulu kohta. Kui mineraalõlide

derivaatidesse segatud biokütuste protsendimäär ületab 10 %, nõuavad liikmesriigid müügipunktides erimärgistuse kasutamist.

2. Ettevõtjatele seatud taastuvenergiaga seotud riiklike kohustuste täitmise ja artikli 3 lõikes 4 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamist kõikides transpordiliikides käsitleva eesmärgi saavutamise tõestamisel käsitatakse jätmetest, jääkidest, toiduks mittekasutatavatest tselluloosmaterjalidest ja lignotselluloosist toodetud biokütuste panust kaks korda suuremana muude biokütuste panusest.

Artikkel 22

Liikmesriikide aruandlus

1. Kõik liikmesriigid esitavad komisjonile aruande taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise ja edendamise edusammude kohta hiljemalt 31. detsembriks 2011 ning seejärel iga kahe aasta järel. Viimane nõutav aruanne on hiljemalt 31. detsembriks 2021 esitatav kuues aruanne.

Aruandes esitatakse eelkõige järgmised üksikasjad:

- a) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia valdkondlik (elektrienergia, soojus ja jahutus ning transport) ja üldine osakaal vastavalt artiklile 5 kahe eelneva kalendriaasta jooksul ning riigi tasandil võetud või kavandatavad meetmed taastuvatest energiaallikatest toodetud energia suurendamise edendamiseks, pidades silmas I lisa B osas esitatud soovituslikku kujunemiskõverat;
- b) toetuskvade ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia edendamisega seotud muude meetmete kehtestamine ja toimimine ning liikmesriikide riiklikes taastuvenergia tegevuskvades sätestatud meetmetes toimunud arengud ning teave toetust saanud elektri jaotuse kohta lõpptarbijate vahel vastavalt direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõikele 6;
- c) kuidas liikmesriik on oma toetuskvade struktureerinud, et võtta arvesse taastuvenergiarakendusi, mis annavad muude sarnaste rakendustega võrreldes lisakasu, kuid millel võivad olla ka suuremad kulud, sealhulgas biokütuste tootmine jätmetest, jääkidest, toiduks mittekasutatavatest tselluloosmaterjalidest ja lignotselluloosist;
- d) taastuvatest energiaallikatest toodetava elektri-, soojus- ja jahutusenergia päritolutagatiste süsteemi toimimine ning süsteemi usaldusväärsuse ja pettustevastase kaitse tagamiseks võetud meetmed;
- e) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia arengut takistavate regulatiivsete ja muude tõkete eemaldamisega seotud haldusmenetluste hindamisel ja parandamisel tehtud edusammud;

- f) meetmed, mis on võetud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia edastamise ja jaotuse tagamiseks ning artikli 16 lõikes 3 osutatud kulude kandmist ja jagamist käsitlevate raamistike ja eeskirjade parandamiseks;
- g) energia saamiseks vajalike biomassiressursside kättesaadavuse ja kasutusega seotud arengud;
- h) liikmesriigis toimunud tarbijahinna ja maakasutuse muudatused, mis on seotud biomassi ja muude taastuvatest energiaallikatest toodetud energiavormide suurenenud kasutusega;
- i) jäätmetest, jääkidest, toiduks mittekasutatavatest tselluloosmaterjalidest ja lignotselluloosist toodetud biokütuste areng ja osakaal;
- j) bioloogilise mitmekesisusele, veevarudele ning vee ja pinnase kvaliteedile biokütuste ja vedelate biokütuste tootmisest tulenev hinnanguline mõju liikmesriigis;
- k) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamisest tulenev kasvuhoonegaasi heitkoguste hinnanguline netoväheneamine;
- l) liikmesriigi hinnanguline ülemäärane taastuvatest energiaallikatest toodetava energia kogus võrreldes soovitusliku kujunemiskõveraga, mille võiks teistesse liikmesriikidesse üle kanda, ning ühisprojektide hinnangulised võimalused kuni aastani 2020;
- m) liikmesriigi hinnanguline nõudlus taastuvatest energiaallikatest toodetud energia järele kuni aastani 2020, mida ei rahuldata kodumaise toodanguga; ning
- n) teave selle kohta, kuidas on prognoositud biolagunevate jäätmete osakaalu energia tootmiseks kasutatavates jäätmetes ning milliseid meetmeid on võetud selliste prognooside parandamiseks ja kontrollimiseks.

2. Biokütuste kasutamisest tulenevat kasvuhoonegaaside heitkoguste netovähendamist prognoosides võib liikmesriik lõikes 1 osutatud aruannete jaoks kasutada V lisa A ja B osas esitatud tüüpilisi väärtusi.

3. Oma esimeses aruandes kirjeldab liikmesriik, kas ta kavatab teha järgmist:

- a) luua ühe haldusasutuse, kes vastutaks taastuvenergiat tootvate käitiste loa-, sertifitseerimis- ja litsentsimistaotluste menetlemise eest ning osutaks taotlejatele abi;
- b) näha ette taastuvenergiat tootvate käitiste planeerimis- ja loaotluste automaatse heakskiitmise, kui lube andev asutus ei ole ettenähtud tähtaja jooksul vastanud; või

- c) osutada geograafilistele asukohtadele, mis sobivad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamiseks maakasutuse planeerimise raames ning kaugkütte ja -jahutuse võrgustike loomiseks.

4. Liikmesriigil on igas aruandes võimalik parandada eelmiste aruannete andmeid.

Artikkel 23

Komisjoni teostatav kontroll ja esitatavad aruanded

1. Komisjon kontrollib ühenduses tarbitavate biokütuste ja vedelate biokütuste päritolu ning ühenduses ja peamistes kolmandates tarnijariikides nende tootmisest, sealhulgas põllumaaks muutmise, maakasutusele avalduvat mõju. Selline kontroll põhineb artikli 22 lõike 1 kohaselt liikmesriikide esitatud aruannetel ning asjakohaste kolmandate riikide ja valitsustevaheliste organisatsioonide aruannetel ning teadusuuringutel ja muudel asjakohastel andmetel. Komisjon kontrollib ka energia saamiseks biomassi kasutamisega seonduvaid tarbijahinna muudatusi ning toiduainetega kindlustatusele avalduvat positiivset ja negatiivset seonduvat mõju. Komisjon kontrollib ka kõiki käitisi, mille suhtes kohaldatakse artikli 19 lõiget 6.

2. Komisjon peab kolmandate riikide ning biokütuste tootja- ja tarbijaorganisatsioonidega ning kodanikuühiskonnaga dialoogi ning vahetab teavet seoses käesoleva direktiiviga hõlmatud biokütuseid ja vedelaid biokütuseid käsitlevate meetmete üldise rakendamise kohta. Komisjon pöörab sellega seoses erilist tähelepanu mõjule, mida biokütuste tootmine võib avaldada toiduainete hindadele.

3. Komisjon esitab iga kahe aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanded, mis põhinevad liikmesriikide poolt artikli 22 lõike 1 kohaselt esitatud aruannetel ning käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrollimistel ja analüüsidel. Esimene aruanne esitatakse 2012. aastal.

4. Biokütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise kohta aruandeid esitades kasutab komisjon liikmesriikide teatatud väärtusi ning hindab, kas ja kuidas prognoos muutub, kui kaassaadusi võetak arvesse asendusmeetodi abil.

5. Oma aruannetes analüüsib komisjon eelkõige järgmist:

- a) erinevate biokütuste suhteline keskkonnatulu ja -kulu, ühenduse impordipoliitika mõju kõnealusele tulule ja kulule, mõju varustuskindlusele ning kodumaise toodangu ja impordi vahel tasakaalustatud lähenemisviisi saavutamise võimalused;
- b) biokütuste kasvava nõudluse mõju jätkusuutlikkusele ühenduses ja kolmandates riikides, võttes arvesse majanduslikku ja keskkonnamõju, sealhulgas mõju bioloogilisele mitmekesisusele;

- c) artikli 17 lõikega 3 hõlmamata suure bioloogilise mitmekesisusega geograafiliste alade teaduslikult objektiivne kindlaksmääramine;
- d) biomassi kasvava nõudluse mõju biomassi kasutavatele valdkondadele;
- e) jäätmetest, jääkidest, toiduks mittekasutatavatest tselluloosmaterjalidest ja lignotselluloosist toodetud biokütuste kättesaadavus ning
- f) kaudsed maakasutuse muudatused seoses kõikide tootmisviisidega.

Komisjon teeb vajadusel ettepanekuid parandusmeetmete kohta.

6. Liikmesriikide poolt artikli 22 lõike 3 kohaselt esitatud aruannete alusel analüüsib komisjon liikmesriikide võetud nende meetmete tõhusust, millega luuakse üks haldusasutus, kes vastutaks käitiste loa-, sertifitseerimis- ja litsentsimistaotluste menetlemise eest ning osutaks taotlejatele abi.

7. Et parandada rahastamist ja kooskõlastamist artikli 3 lõikes 1 osutatud 20 % eesmärgi saavutamiseks, esitab komisjon hiljemalt 31. detsembriks 2010 taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat käsitleva analüüsi ja tegevuskava, mille eesmärk on eelkõige:

- a) struktuurifondide ja raamprogrammide parem kasutamine;
- b) Euroopa Investeerimispannga ja teiste avalike finantsinstitutsioonide vahendite parem ja suurem kasutamine;
- c) parem juurdepääs riskikapitalile, eelkõige analüüsides ühenduses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiasse investeerimise riskijagamisrahastu teostatavust; selline riskijagamisrahastu sarnaneks ülemaailmse energiatõhususe ja taastuenergia fondi algatusega, mis on suunatud kolmandatele riikidele;
- d) ühenduse ja riikliku rahastamise ning muud liiki toetamise parem kooskõlastamine ning
- e) parem kooskõlastamine selliste taastuenergia algatuste toetamiseks, mille edu sõltub osaliste tegevusest mitmes liikmesriigis.

8. Hiljemalt 31. detsembriks 2014 esitab komisjon aruande, mis käsitleb eelkõige järgmist:

- a) artikli 17 lõike 2 teises lõigus osutatud kuupäevadest kohaldatava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise miinimumkünniste läbivaatamine, võttes aluseks mõjuhinnangu,

milles võetakse arvesse eelkõige tehnoloogilist arengut, olemasolevaid tehnoloogiaid ja suure kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise võimega esimese ja teise põlvkonna biokütuste kättesaadavust;

- b) ülevaade seoses artikli 3 lõikes 4 nimetatud eesmärgiga, milles käsitletakse järgmisi aspekte:

- i) eesmärgi saavutamiseks rakendatavate meetmete kulutõhusus;

- ii) hinnang nimetatud eesmärgi saavutamise võimalusele, tagades samas biokütuste jätkusuutliku tootmise ühenduses ja kolmandates riikides ja võttes arvesse majanduslikke, keskkonnavalaseid ja sotsiaalseid mõjusid, sealhulgas kaudset mõju bioloogilisele mitmekesisusele, ning teise põlvkonna biokütuste kaubanduslikku kättesaadavust;

- iii) eesmärgi rakendamise mõju taskukohase hinnaga toiduainete kättesaadavusele;

- iv) elektri-, hübriid- ja vesinikmootoriga sõidukite kaubanduslik kättesaadavus ning transpordisektoris kasutatava taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu arvutamiseks valitud meetodika;

- v) spetsiifiliste turutingimuste hindamine, võttes arvesse eelkõige turge, millel transpordis kasutatavad kütused moodustavad üle poole kogu energia lõpptarbimisest, ning turge, mis on täielikult sõltuvad biokütuste impordist;

- c) hinnang käesoleva direktiivi rakendamisele, eelkõige seoses koostöömehhanismidega, tagamaks, et koos liikmesriikide võimalusega jätkata artikli 3 lõikes 3 osutatud riiklike toetuskavade kasutamist, võimaldaksid need mehhanismid liikmesriikidel saavutada I lisas kindlaks määratud tehnoloogilise arengu riiklikud eesmärgid parima kulude ja tulude suhtega, ning järeldused taastuvatest energiaallikatest toodetud energia 20 % osakaalu eesmärgi saavutamiseks ühenduse tasandil.

Nimetatud aruande alusel esitab komisjon vajaduse korral ettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule, milles käsitletakse eespool loetletud elemente, eelkõige:

- punkti a elemendi osas kõnealuses punktis viidatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise miinimumtaseme muutmist; ja

- punkti c elemendi osas käesolevas direktiivis sätestatud koostöömeetmete asjakohaseid kohandusi, et parandada nende tõhusust 20 % eesmärgi saavutamisel. Need ettepanekud ei mõjuta 20 % eesmärki ega liikmesriikide kontrolli riiklike toetuskavade ja koostöömeetmete üle.

9. Komisjon esitab 2018. aastal Euroopa taastuenergia tegevuskava 2020. aasta järgseks perioodiks.

Tegevuskavale lisatakse vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu jaoks 2020. aasta järgset perioodi käsitlevad ettepanekud. Tegevuskavas võetakse arvesse käesoleva direktiivi rakendamisel saadud kogemusi ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaga seotud tehnoloogilist arengut.

10. Komisjon esitab 2021. aastal aruande käesoleva direktiivi kohaldamise läbivaatamise kohta. Selles aruandes käsitletakse eelkõige järgmiseid elemente, mis on võimaldanud liikmesriikidel saavutada I lisas kindlaks määratud riiklikud eesmärgid parima kulude ja tulude suhtega:

- prognooside ja riiklike taastuenergia tegevuskavade ettevalmistamise protsess;
- koostöömehhanismide tõhusus;
- taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaga seotud tehnoloogiline areng, sealhulgas biokütuste kasutamise arendamine kaubanduslikus lennunduses;
- riiklike toetuskavade tõhusus ja
- komisjoni lõigetes 8 ja 9 osutatud aruannete järeldused.

Artikkel 24

Läbipaistvusplatvorm

1. Komisjon loob internetis avaliku läbipaistvusplatvormi. Kõnealune platvorm aitab kaasa läbipaistvuse suurendamisele ning hõlbustab ja edendab liikmesriikide koostööd, eelkõige artiklis 6 nimetatud statistiliste ülekannete ning artiklites 7 ja 9 nimetatud ühisprojektide alal. Lisaks saab seda platvormi kasutada sellise asjakohase teabe avalikustamiseks, mida komisjon ja liikmesriik peavad esmatähtsaks käesolevast direktiivist ja selle eesmärkidest lähtudes.

2. Komisjon avalikustab läbipaistvusplatvormil järgmise teabe, vajaduse korral kokkuvõtlikul kujul, tagades tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse:

- liikmesriikide taastuenergia tegevuskavad;
- artikli 4 lõikes 3 nimetatud liikmesriikide prognoosidokumendid, mida täiendatakse nii kiiresti kui võimalik komisjoni kokkuvõttega ülemäärase toodangu ja hinnangulise impordinõudluse kohta;
- liikmesriikide koostööpakkumised statistiliste ülekannete või ühisprojektide kohta vastavalt asjaomase liikmesriigi taotlusele;

- artikli 6 lõikes 2 osutatud teave liikmesriikidevaheliste statistiliste ülekannete kohta;
- artikli 7 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 9 lõigetes 4 ja 5 osutatud teave ühisprojektide kohta;
- artiklis 22 osutatud liikmesriikide riiklikud aruanded;
- artikli 23 lõikes 3 osutatud komisjoni aruanded.

Teabe esitanud liikmesriigi taotluse korral komisjon siiski ei avalikusta artikli 4 lõikes 3 osutatud liikmesriikide prognoosidokumente või artikli 22 lõike 1 punktide l ja m kohaselt liikmesriikide koostatud aruannetes sisalduvat teavet.

Artikkel 25

Komiteed

- Komisjoni abistab taastuvate energiaallikate komitee, välja arvatud lõikes 2 osutatud juhtudel.
- Komisjoni abistab biokütuste ja vedelate biokütuste jätkusuutlikkuse komitee biokütuste ja vedelate biokütuste jätkusuutlikkusega seotud küsimustes.
- Käesolevale lõikele viitamise korral kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
- Käesolevale lõikele viitamise korral kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 26

Muutmine ja kehtetuks tunnistamine

- Direktiivi 2001/77/EÜ artikkel 2, artikli 3 lõige 2 ja artiklid 4–8 jäetakse välja alates 1. aprillist 2010.
- Direktiivi 2003/30/EÜ artikkel 2, artikli 3 lõiked 2, 3 ja 5 ning artiklid 5 ja 6 jäetakse välja alates 1. aprillist 2010.
- Direktiivid 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2012.

Artikkel 27

Ülevõtmine

- Ilma et see piiraks artikli 4 lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, jõustavad liikmesriigid käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 25. detsember 2009.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste riigisiseste õigusnormide teksti.

Artikkel 28

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 29

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 23. aprill 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
P. NEČAS

I LISA

Riiklikud üldeesmärgid seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluga lõpptarbimises aastal 2020 ⁽¹⁾

A. Riiklikud üldeesmärgid

	Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal energia lõpptarbimises, 2005 (S_{2005})	Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal energia lõpptarbimises – eesmärk aastaks 2020 (S_{2020})
Belgia	2,2 %	13 %
Bulgaaria	9,4 %	16 %
Tšehhi Vabariik	6,1 %	13 %
Taani	17,0 %	30 %
Saksamaa	5,8 %	18 %
Eesti	18,0 %	25 %
Iirimaa	3,1 %	16 %
Kreeka	6,9 %	18 %
Hispaania	8,7 %	20 %
Prantsusmaa	10,3 %	23 %
Itaalia	5,2 %	17 %
Küpros	2,9 %	13 %
Läti	32,6 %	40 %
Leedu	15,0 %	23 %
Luksemburg	0,9 %	11 %
Ungari	4,3 %	13 %
Malta	0,0 %	10 %
Madalmaad	2,4 %	14 %
Austria	23,3 %	34 %
Poola	7,2 %	15 %
Portugal	20,5 %	31 %
Rumeenia	17,8 %	24 %
Sloveenia	16,0 %	25 %
Slovaki Vabariik	6,7 %	14 %
Soome	28,5 %	38 %
Rootsi	39,8 %	49 %
Ühendkuningriik	1,3 %	15 %

B. Soovituslik kujunemiskõver

Artikli 3 lõikes 2 osutatud soovituslikul kujunemiskõveral esinevad järgmised taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalud:

$S_{2005} + 0,20 (S_{2020} - S_{2005})$ – kaheaastase perioodi (2011–2012) keskmine;

$S_{2005} + 0,30 (S_{2020} - S_{2005})$ – kaheaastase perioodi (2013–2014) keskmine;

⁽¹⁾ Käesolevas lisas sätestatud riiklike eesmärkide saavutamiseks rõhutatakse, et keskkonnakaitse eesmärgil antavat riigiabi käsitlevates suunistes tunnustatakse jätkuvalt, et riiklikud mehhanismid peavad toetama taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamist.

$S_{2005} + 0,45 (S_{2020} - S_{2005})$ – kaheaastase perioodi (2015–2016) keskmine; ning

$S_{2005} + 0,65 (S_{2020} - S_{2005})$ – kaheaastase perioodi (2017–2018) keskmine,

kus:

S_{2005} = asjaomase liikmesriigi osakaal aastal 2005, nagu on osutatud A osa tabelis,

ning

S_{2020} = asjaomase liikmesriigi osakaal aastal 2020, nagu on osutatud A osa tabelis.

—

II LISA

Normaliseerimisvalem hüdro- ja tuuleenergiast toodetud elektri arvessevõtmiseks

Hüdroenergiast toodetud elektri arvessevõtmiseks kohaldatakse järgmist valemit:

$$Q_{N(norm)} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^N \frac{Q_i}{C_i} \right] / 15$$

kus:

N = võrdlusaasta;

$Q_{N(norm)}$ = liikmesriigi hüdroelektrijaamades aastal N toodetud elektri kogus, normaliseerituna arvestuste tegemiseks;

Q_i = kõigis liikmesriigi hüdroelektrijaamades aastal i tegelikult toodetud elektri kogus, mõõdetuna gigavatt-tundides, välja arvatud elektri tootmine hüdroakumulatsiooni üksuste baasil;

C_i = kõigi liikmesriigi hüdroelektrijaamade aasta i lõpus installeeritud koguvõimsus, välja arvatud hüdroakumulatsiooni üksuste võimsus, mõõdetuna megavattides.

Asjaomases liikmesriigis tuuleenergiast saadava elektri arvessevõtmiseks kohaldatakse järgmist valemit:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \left(\frac{C_j + C_{j-1}}{2} \right)}$$

kus:

N = võrdlusaasta;

$Q_{N(norm)}$ = liikmesriigi tuuleelektrijaamades aastal N toodetud elektri kogus, normaliseerituna arvestuste tegemiseks;

Q_i = kõigis liikmesriigi tuuleelektrijaamades aastal i tegelikult toodetud elektri kogus, mõõdetuna gigavatt-tundides;

C_j = kõigi liikmesriigi tuuleelektrijaamade aasta j lõpus installeeritud koguvõimsus, mõõdetuna megavattides;

n = 4 või aastale N eelnev aastate arv, mille kohta on asjaomase liikmesriigi puhul kättesaadavad andmed tootmise ja tootmisvõimsuse kohta, olenevalt sellest, kumb on väiksem.

III LISA

Transpordikütuste energiasisaldus

Kütus	Energiasisaldus massi kohta (väiksem kütteväärtus, MJ/kg)	Energiasisaldus mahu kohta (väiksem kütteväärtus, MJ/l)
Bioetanool (biomassist toodetud etanool)	27	21
Bio-ETBE (bioetanooli põhjal toodetud etüül- <i>tert</i> -butüüleeter)	36 (sellest 37 % taastu- vast energiaallikatest)	27 (sellest 37 % taastu- vast energiaallikatest)
Biometanool (biomassist toodetud metanool, mis on ette nähtud kasutamiseks biokütusena)	20	16
Bio-MTBE (biometanooli põhjal toodetud metüül- <i>tert</i> -butüüleeter)	35 (sellest 22 % taastu- vast energiaallikatest)	26 (sellest 22 % taastu- vast energiaallikatest)
Bio-DME (biomassist toodetud dimetüüleeter, mis on ette nähtud kasutamiseks biokütusena)	28	19
Bio-TAEE (bioetanooli põhjal toodetud <i>tert</i> -amüül-etüüleeter)	38 (sellest 29 % taastu- vast energiaallikatest)	29 (sellest 29 % taastu- vast energiaallikatest)
Biobutanool (biomassist toodetud butanool, mis on ette nähtud kasutamiseks biokütusena)	33	27
Biodiisiel (taimsetest või loomsetest õlidest toodetud, diislikütuse omadustega metüülester, mis on ette nähtud kasutamiseks biokütusena)	37	33
Fischer-Tropschi diisiel (biomassist toodetud sünteetiline süsivesinik või sünteetiliste süsivesinike segu)	44	34
Hüdrogeenitud taimeõli (vesinikuga hüdrokeemiliselt töödeldud taimeõli)	44	34
Puhas taimeõli (pressimise, ekstraheerimise või samalaadsete menetluste abil õlitaimedest toodetud, töötlemata või puhastatud, kuid keemiliselt modifitseerimata õli, kui see sobib kasutatava mootoritüübiga ning vastab heitega seotud nõuetele)	37	34
Biogaas (biomassist ja/või jäätmete bioloogiliselt lagunevast fraktsioonist toodetud kütusegaas, mida on võimalik puhastada maa- gaasile vastavate omadusteni ning mis on ette nähtud kasutamiseks biokütuse või puugaasina)	50	—
Bensiin	43	32
Diislikütus	43	36

IV LISA

Paigaldajate sertifitseerimine

Artikli 14 lõikes 3 osutatud sertifitseerimiskavad ja muud samaväärsed kvalifitseerimiskavad põhinevad järgmistel kriteeriumidel.

1. Sertifitseerimis- ja kvalifitseerimisprotsess on läbipaistvad ning liikmesriik või tema määratud haldusasutus on need selgelt määratlenud.
2. Biomassi, soojuspumba, maasoojusenergia, fotogalvaanilise päikeseenergia ja päikese soojusenergiaga seotud süsteemide paigaldajad saavad sertifikaadi akrediteeritud koolitusprogrammi või koolitaja kaudu.
3. Koolitusprogrammi või koolitajat akrediteerivad liikmesriigid või nende määratud haldusasutused. Akrediteerimisasutused tagavad, et koolitaja pakutav koolitusprogramm on järjepidev ning et see on piirkondliku või riikliku ulatusega. Koolitajal on praktilise koolituse pakkumiseks asjakohased tehnilised vahendid, sealhulgas mõned laboriseadmed või muud vahendid. Koolitaja pakub baasväljaõppele lisaks lühemaid täiendõppekursusi päevakajalistel teemadel, sealhulgas uute tehnoloogiate kohta, et võimaldada käitistes elukestvat õpet. Koolitaja võib olla seadme või süsteemi tootja, instituut või ühing.
4. Paigaldaja tunnistuse saamise või kvalifitseerimisega lõppev koolitus hõlmab nii teoreetilist kui ka praktilist osa. Koolituse lõpus peavad paigaldajal olema oskused, mis on vajalikud toimivuse ja töökindlusega seotud tarbija vajaduste täitmise jaoks asjakohaste seadmete ja süsteemide paigaldamiseks, kvaliteedikindluse tagamiseks ning kohaldatavate eeskirjade ja standardite, sealhulgas energia- ja ökomärgise järgimiseks.
5. Koolitus lõpeb eksamiga, mille sooritamise korral antakse sertifikaat või kvalifikatsioon. Eksam hõlmab biomassil töötavate katelde või ahjude, soojuspumpade, maasoojusenergia, fotogalvaaniliste päikeseenergia või päikese soojusenergia käitiste eduka paigaldamise praktilist hindamist.
6. Artikli 14 lõikes 3 nimetatud sertifitseerimiskavade ja muude samaväärsete kvalifitseerimiskavade juures võetakse nõuetekohaselt arvesse järgmisi suuniseid:
  - a) akrediteeritud koolitusprogramme tuleks pakkuda töökogemustega paigaldajatele, kes on läbinud järgmist tüüpi koolitused (või läbivad neid praegu):
    - i) biomassil töötavate katelde ja ahjude paigaldajad: eeldatakse veevärgitöölise, torulukksepa, küttesenergi või sanitaar- ja kütte- või jahutusseadmete tehnika koolituse läbimist;
    - ii) soojuspumba paigaldajad: eeldatakse veevärgitöölise või külmutusseadmete inseneri koolituse läbimist ning elektri- ja veevarustusseadmetega seonduvate põhioskuste (torude lõikamine, toruliidete jootmine, toruliidete liimimine, soojusisolatsiooniga katmine, toruliitmike tihendamine, lekete testimine ning kütte- või jahutussüsteemide paigaldamine) olemasolu;
    - iii) fotogalvaanilise päikeseenergia ja päikese soojusenergia süsteemide paigaldajad: eeldatakse veevärgitöölise või elektriku koolituse läbimist ning veevarustus- ja elektriseadmetega ning katuseehitusega seonduvate oskuste (sealhulgas toruliidete jootmine, toruliidete liimimine, toruliitmike tihendamine, torulekete testimine, juhtmete ühendamine, põhiliste katusematerjalide, hüdroisoleerimis- ja tihendusmeetodite tundmine) olemasolu; või
    - iv) kütseõpe, mille käigus õpetatakse paigaldajatele sobivaid oskusi ja mis vastab kolmeaastasele koolitusele punktides a, b või c osutatud oskuste omandamiseks ning sisaldab nii teoreetilisi kui ka praktilisi õppetunde;
  - b) biomassil töötavate ahjude ja katelde paigaldaja koolituse teoreetiline osa peaks andma ülevaate olukorrast biomassi turul ja hõlmama järgmist: ökoloogilised aspektid, biomassikütused, logistika, tulekaitse, valdkonnaga seotud toetused, põletamistehnikad, süütesüsteemid, optimaalsed hüdraulilised lahendused, kulude ja tasuvuse võrdlused ning biomassil töötavate katelde ja ahjude projekteerimine, paigaldamine ja hooldus. Koolituse käigus tuleks anda samuti head teadmised tehnoloogiat ja biokütust (sealhulgas puidugraanuleid) käsitlevate Euroopa standardite ning biomassi käsitlevate riigi ja ühenduse õigusaktide kohta;

- c) soojuspumba paigaldaja koolituse teoreetiline osa peaks andma ülevaate olukorrast soojuspumpade turul ja hõlmama järgmist: erinevate piirkondade geotermilised ressursid ja maapõue temperatuurid, pinnase ja kivimite soojusjuhtivusomaduste määramine, maasoojuse kasutamist käsitlevad õigusaktid, soojuspumpade kasutamine hoonetes ning kõige sobivamate soojuspumbasüsteemide valimine ning teadmised nende süsteemide tehniliste nõuete, ohutuse, õhupuhasüsteemide, soojusallikaga ühendamise ja süsteemi skeemi kohta. Koolitusel tuleks anda head teadmised soojuspumpade Euroopa standarditest ning asjaomastest riiklikest ja ühenduse õigusaktidest. Paigaldaja peaks olema võimeline töendama järgmisi põhipädevusi:
- i) põhiteadmised soojuspumba füüsilistest ja toimimise põhimõtetest, sealhulgas soojuspumba tsükli omadused: jahutusradiaatori madalate temperatuuride, soojusallika kõrgete temperatuuride, süsteemi tõhususe, kasutusteguri kindlaksmääramise ja hooajalise kasuteguri vaheline kontekst;
  - ii) soojuspumba tsükli komponentide (sh kompressor, paisumisventiil, aurusti, kondensaator, seadmed, määrdeõli, külmutusagens, ülekuumendamise, järeljahutamise ja jahutamise võimalused soojuspumpade puhul) ja nende funktsiooni mõistmine ning
  - iii) võime valida ja liigitada komponente tüüpilistes paigaldusega seotud olukordades, sh erinevate hoonete küteteoormuste ning energiatarbimise ajal kuuma vee tootmise tüüpiliste väärtuste kindlaksmääramine, soojuspumba võimsuse kindlaksmääramine kuuma vee tootmise küteteoormuse, hoone soojussalvesti massi ja kaitselahutatava voolutoite kohta, puhverpaagi komponendi ja mahu kindlaksmääramine ning teise küttesüsteemi integreerimine;
- d) fotogalvaanilise päikeseenergia ja päikese soojusenergia süsteemide paigaldajate koolituse teoreetiline osa peaks andma ülevaate olukorrast päikeseenergiatoodete turul ning kuludest ja tasuvuse võrdlustest ning hõlmama järgmist: ökoloogilised aspektid, päikeseenergiatsüsteemide komponendid, omadused ja dimensioneerimine, õige süsteemi valik ja selle komponentide dimensioneerimine, soojustarbe määramine, tulekaitse, valdkonnaga seotud toetused, fotogalvaanilise päikeseenergia ja päikese soojusenergia käitiste projekteerimine, paigaldamine ja hooldus. Koolituse käigus tuleks anda head teadmised tehnoloogiat käsitlevate Euroopa standardite, selliste sertifikaatide nagu Solar Keymark ning asjaomaste riiklike ja ühenduse õigusaktide kohta. Paigaldaja peaks olema võimeline töendama järgmisi põhipädevusi:
- i) võime ohutult töötada, kasutades vajalikke tööriistu ja seadmeid ning rakendades ohutustehnika eeskirju ja standardeid, ning identifitseerida veevarustuse ja elektriga seonduvaid ning muid päikeseenergiakäitistega seotud ohuallikaid;
  - ii) võime identifitseerida süsteeme ja komponente, mis on omased aktiivsetele ja passiivsetele süsteemidele, sealhulgas mehhaanika projekti, ning määrata kindlaks komponentide asukoht ning süsteemi skeem ja konfiguratsioon;
  - iii) võime määrata kindlaks vajalik paigaldamiskoht, fotogalvaanilise päikeseenergia ja päikese soojusenergia boilerite paigutus ja kalle, võttes arvesse varjukohti, päikesevalguse olemasolu, struktuurilist terviklikkust, käitise kohasust hoone või kliima seisukohalt; identifitseerida eri katusetüüpidele sobivaid erinevaid paigaldusviise ning paigaldamiseks vajalike süsteemiseadmete tasakaalu; ja
  - iv) eelkõige fotogalvaaniliste päikeseenergia süsteemide puhul – võime kohandada elektriprojekte, mis hõlmavad arvutusliku voolu kindlaksmääramist, asjakohaste elektrijuhi tüüpide ja iga vooluahela jaoks nimivõimsuse valimist, kõigi seonduvate seadmete ja allsüsteemide asjakohase suuruse, nimivõimsuse ja asukoha kindlaksmääramist ning sobiva ühenduspunkti valimist.
- e) Paigaldaja tunnistas peaks olema ajaliselt piiratud kestusega, see tähendab, et selle pikendamiseks on vaja osaleda täiendõppekursustel või -koolitusel.

V LISA

Biokütustest ja vedelatest biokütustest ning nendega võrreldavatest fossiilkütustest tulenevate kasvuhoonegaaside mõju arvutamise valemidA. *Biokütuste tüüpilised ja vaikeväärtused, kui nende tootmisel ei teki maakasutuse muutumise tõttu süsiniku netoheiteid*

Biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpiline väärtus	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise vaikeväärtus
Suhkrupeedist toodetud etanool	61 %	52 %
Nisuetanool (tootmisprotsessis kasutatav kütus täpsustamata)	32 %	16 %
Nisust toodetud etanool (tootmisel soojuse ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena ligniiti)	32 %	16 %
Nisust toodetud etanool (tootmisel tavalises põletuskatlas kasutatakse kütusena maagaasi)	45 %	34 %
Nisust toodetud etanool (tootmisel soojuse ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena maagaasi)	53 %	47 %
Nisust toodetud etanool (põhk soojuse ja elektri koostootmise käitises tootmisprotsessis kasutatava kütusena)	69 %	69 %
Ühenduses maisist toodetud etanool (tootmisel soojuse ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena maagaasi)	56 %	49 %
Suhkruroost toodetud etanool	71 %	71 %
ETBE (etiül- <i>tert</i> -butüüleeter) taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
TAAE (<i>tert</i> -amiül-etiüleeter) taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
Rapsiseemnetest toodetud biodiisel	45 %	38 %
Päevalilleseemnetest toodetud biodiisel	58 %	51 %
Sojaubadest toodetud biodiisel	40 %	31 %
Palmiolist toodetud biodiisel (tootmisprotsess täpsustamata)	36 %	19 %
Palmiolist toodetud biodiisel (tootmisprotsess metaani kogumisega õlipressimisettevõttes)	62 %	56 %
Taimse või loomse (*)õli jääkidest toodetud biodiisel	88 %	83 %
Rapsiseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	51 %	47 %
Päevalilleseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	65 %	62 %
Palmiolist toodetud hüdrogeenitud taimeõli (tootmisprotsess täpsustamata)	40 %	26 %
Palmiolist toodetud hüdrogeenitud taimeõli (tootmisprotsess metaani kogumisega õlipressimisettevõttes)	68 %	65 %
Rapsiseemnetest toodetud puhas taimeõli	58 %	57 %
Orgaanilistest olmejäätmetest toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	80 %	73 %
Märjast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	84 %	81 %
Kuivast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	86 %	82 %

(*) Välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 2002. aasta määruses (EÜ) nr 1774/2002, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad, (*) 3. kategooria materjaliks liigitatud loomsetest kõrvalsaadustest toodetav õli.

- B. 2008. aasta jaanuaris turul mitteleidunud või turul üksnes tühistes kogustes leidunud uute biokütuste prognoositavad tüüpilised ja vaikeväärtused, kui nende tootmisel ei teki maakasutuse muutumise tõttu süsiniku netoheitteid

Biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpiline väärtus	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise vaikeväärtus
Nisuõlgedest toodetud etanool	87 %	85 %
Puidujäätmetest toodetud etanool	80 %	74 %
Energiametsast saadud puidust toodetud etanool	76 %	70 %
Puidujäätmetest toodetud Fischer-Tropschi diisel	95 %	95 %
Energiametsast saadud puidust toodetud Fischer-Tropschi diisel	93 %	93 %
Puidujäätmetest toodetud DME (dimetüüleeter)	95 %	95 %
Energiametsast saadud puidust toodetud DME (dimetüüleeter)	92 %	92 %
Puidujäätmetest toodetud metanool	94 %	94 %
Energiametsast saadud puidust toodetud metanool	91 %	91 %
MTBE (metüül- <i>tert</i> -butüüleeter) taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne metanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	

C. *Metoodika*

1. Transpordikütuste, biokütuste ja vedelate biokütuste tootmisest ja kasutamisest tulenev kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine arvutatakse järgmiselt:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr} - e_{ee},$$

kus:

- E = kütuse kasutamisest tulenev koguheide;
 e_{ec} = tooraine kaevandamisel või viljelusel tekkinud heitkogus;
 e_l = maakasutuse muudatusest tingitud süsinikuvaru muudatustest tulenev aastapõhine heitkogus;
 e_p = töötlemisel tekkinud heitkogus;
 e_{td} = jaotamise ja transpordi käigus tekkinud heitkogus;
 e_u = kasutatavast kütusest tulenev heitkogus;
 e_{sca} = põllumajanduse parema juhtimise abil süsiniku mulda kogunemisest tulenev heitkoguste vähenemine;
 e_{ccs} = süsiniku kogumisest ja geoloogilisest säilitamisest tulenev heitkoguste vähenemine;
 e_{ccr} = süsiniku kogumisest ja asendamisest tulenev heitkoguste vähenemine ning
 e_{ee} = koostootmisel tekkinud elektri ülejäägi kasutamisest tulenev heitkoguste vähenemine.

Masinate ja seadmete tootmisel tekkinud heitkoguseid arvesse ei võeta.

2. Kütuse kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkogust (E) väljendatakse CO₂-ekvivalendi grammides kütuse megadžauli kohta (gCO_{2eq}/MJ).
3. Erandina punktist 2 võib transpordikütuste puhul gCO_{2eq}/MJ arvutamisel väärtusi korrigeerida, et võtta arvesse kütuste erinevusi tehtud kasuliku töö ajal, väljendatuna km/MJ. Sellist korrigeerimist saab teha üksnes siis, kui tehtud kasuliku töö erinevused on tõestatud.
4. Biokütuste ja vedelate biokütuste kasutamisest tulenev kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine arvutatakse järgmiselt:

$$VÄHENEMINE = (E_F - E_B)/E_P,$$

kus:

- E_B = biokütuse või vedela biokütuse koguheide ning
 E_F = võrreldavatest fossiilkütustest tulenev heitkogus

5. Punkti 1 kohaldamisel arvesse võetavad kasvuhoonegaasid on CO₂, N₂O and CH₄. CO₂-ga ekvivalentsuse arvutamiseks määratakse kõnealustele gaasidele järgmised väärtused:

CO₂: 1

N₂O: 296

CH₄: 23

6. Tooraine kaevandamisel või viljelusel tekkinud heide (e_{cc}) sisaldab heidet, mis on tekkinud kaevandamise või viljelemise protsessi käigus, tooraine kogumisel, jäätmetest ja leketest ning kaevandamisel või viljelemisel kasutatud toodete või kemikaalide tootmisel. CO₂ kogumist toormaterjali kasvatamise ajal ei võeta arvesse. Kõikjal maailmas õlitootmispaikades õli põletamisest tekkinud kasvuhoonegaaside heitkoguste sertifitseeritud vähenemine arvatakse maha. Viljelusest tuleneva heite prognoositava koguse võib tegelike andmete kasutamise alternatiivina tuletada sellistest keskmistest näitajatest, mida kasutati vaikeväärtuste arvutamiseks kasutatud geograafilistest aladest väiksemate alade puhul.

7. Maakasutuse muudatusest tingitud süsinikuvaru muudatustest tuleneva aastapõhise heitkoguse (e_l) arvutamiseks jagatakse koguheide võrdselt 20 aasta peale. Kõnealuse heitkoguse arvutamiseks kasutatakse järgmist valemit:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B \text{ } ^{(1)},$$

kus:

e_l = maakasutuse muudatusest tingitud süsinikuvaru muudatustest tulenevate kasvuhoonegaaside aastapõhised heitkogused (mõõdetakse CO₂-ekvivalendi massina biokütuse energia ühiku kohta);

CS_R = süsinikuvaru ühiku pindala kohta seoses maa võrdluskasutusega (mõõdetakse süsiniku massina ühiku pindala kohta, sealhulgas pinnas ja taimestik). Maa võrdluskasutus on maakasutus, mis kehtis 2008. aasta jaanuaris või 20 aastat enne tooraine saamist, olenevalt sellest, kumb on hilisem;

CS_A = süsinikuvaru ühiku pindala kohta seoses tegeliku maakasutusega (mõõdetakse süsiniku massina ühiku pindala kohta, sealhulgas pinnas ja taimestik). Juhul kui süsinikuvaru koguneb rohkem kui ühe aasta jooksul, võrdub CS_A -le antav väärtus hinnatava varuga pindalaühiku kohta kahekümne aasta pärast või kultuuri koristusküpseks saamisel olenevalt sellest, kumb on varem;

P = põllukultuuri produktiivsus (mõõdetakse biokütuse või vedela biokütuse energiana maaühiku pindala kohta aastas); ja

e_B = toetus 29 gCO_{2eq}/MJ biokütuse või vedela biokütuse korral, kui biomass saadakse rikutud maalt, mis on taastatud, punktis 8 sätestatud tingimustel.

8. Toetust 29 gCO_{2eq}/MJ kohaldatakse, kui on esitatud tõendid, et asjaomane maa:

a) ei olnud 2008. aasta jaanuaris kasutuses põllumajanduslikul ega mingil muul eesmärgil ning

b) kuulub ühte järgmistest kategooriatest:

i) oluliselt rikutud maa, sealhulgas varem põllumajanduslikul eesmärgil kasutatud maa;

ii) tugevalt saastatud maa.

Toetust 29 gCO_{2eq}/MJ rakendatakse kuni kümme aastat alates maa kasutuselevõtust põllumajanduslikul otstarbel, tingimusel et kategooriasse i kuuluval maal tagatakse süsinikuvarude pidev kasv ja erosiooni märkimisväärne vähenemine ning et kategooriasse ii kuuluva maa saastust vähendatakse.

9. Punkti 8 alapunktis b osutatud kategooriad määratletakse järgmiselt:

a) „oluliselt rikutud maa” – maa, mis on pikemat aega olnud kas märkimisväärselt sooldunud või sisaldanud märkimisväärselt vähe orgaanilist ainet ja olnud tugevalt erodeerunud;

b) „tugevalt saastatud maa” – maa, mis ei ole pinnase saastuse tõttu sobiv toiduainete ega sööda kasvatamiseks.

Sellise maa hulka kuulub maa, mille puhul teeb komisjon artikli 18 lõike 4 neljanda lõigu kohase otsuse.

⁽¹⁾ Jagatis, mis on saadud CO₂ molekulmassi (44,010 g/mol) jagamisel süsiniku molekulmassiga (12,011 g/mol), on võrdne väärtusega 3,664.

10. Komisjon võtab 31. detsembriks 2009 vastu maa süsinikuvaru arvutamise juhendi, mis tugineb riiklike kasvuhoo-
negaaside andmekogude koostamise IPCC juhise 4. osal. Komisjoni juhendit kasutatakse käesoleva direktiivi ko-
haldamisel maa süsinikuvarude arvutamiseks.
11. Töötlemisel tekkinud heide (e_p) sisaldab heidet, mis on tekkinud töötlemisprotsessi käigus, jäätmetest ja leketest
ning töötlemisel kasutatud toodete või kemikaalide tootmise käigus.

Kui võetakse arvesse sellise elektri tarbimist, mis ei ole toodetud kütuse tootmise ettevõttes, eeldatakse, et kõnealuse elektri tootmisest ja jaotamisest tulenevate kasvuhoo-
negaaside heitkoguste intensiivsus on võrdne määratud piirkonnas elektri tootmisest ja jaotamisest tuleneva heite keskmise intensiivsusega. Erandina kõnealusest eeskir-
jast võivad tootjad kasutada ühe elektrijaama keskmist väärtust kõnealuses elektrijaamas toodetud elektri puhul, kui see jaam ei ole elektrivõrguga ühendatud.

12. Transpordist ja jaotusest tulenev heide (e_{td}) sisaldab heidet, mis tuleneb tooraine ja pooltoodete transpordist ja la-
dustamisest ning valmistoodete ladustamisest ja jaotamisest. Käesolevat punkti ei kohaldata jaotamise ja transpor-
di käigus tekkinud heite suhtes, mida võetakse arvesse vastavalt punktile 6.
13. Kasutatavast kütusest tulenevat heidet (e_u) loetakse nulliks biokütuste ja vedelate biokütuste puhul.
14. Süsiniku kogumisest ja geoloogilisest säilitamisest tulenev heitkoguste vähenemine (e_{ccs}), mida ei ole juba arvesse
võetud e_p väärtuses, piirdub heitkogusega, mida välditakse kütuse kaevandamise, transpordi, töötlemise ja jaotu-
sena otseselt seotud eraldunud CO₂ kogumise ja säilitamisega.
15. Süsiniku kogumisest ja asendamisest tulenev heitkoguste vähenemine (e_{cc}) piirdub CO₂ kogumise kaudu välditud
heitkogusega, mille puhul süsinik pärineb biomassist ning seda kasutatakse kaubatoodetes ja -teenustes kasutatava
fossiilse päritoluga CO₂ asendamiseks.
16. Koostootmisel tekkinud elektri ülejäägi kasutamisest tulenevat heitkoguste vähenemist (e_{ee}) võetakse arvesse seos-
ses elektri ülejäägiga, mille puhul elekter on toodetud koostootmist kasutavate kütuse tootmise süsteemidega, väl-
ja arvatud juhul, kui koostootmiseks kasutatav kütus on muu kaassaadus kui põllumajanduskultuuri jääk.
Kõnealuse elektri ülejäägi arvessevõtmisel eeldatakse, et koostootmisüksuse suurus on väiksem, mis on koostoot-
misüksuse jaoks vajalik, et tekitada kütuse tootmiseks vajalik kogus soojust. Kõnealuse elektri ülejäägiga seotud kas-
vuhoo-
negaaside heitkoguste vähenemist käsitatakse võrdsena kasvuhoo-
negaaside kogusega, mis oleks eraldunud, kui sama kogus elektrit oleks toodetud elektrijaamas, milles kasutatakse sama kütust kui koostootmisüksuses.
17. Kui kütuse tootmise protsessi käigus toodetakse kombineerituna kütust, mille heitkogused arvutatakse välja, ning
veel üht või mitut toodet lisaks („kaassaadused”), jagatakse kasvuhoo-
negaaside heitkogused kütuse või selle vahe-
toote ja kaassaaduste vahel proportsionaalselt nende energiasaldusega (mis määratakse kindlaks väiksema kütte-
väärtusega muude kaassaaduste puhul kui elekter).
18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemiseks on jagatavad heitkogused $e_{cc} + e_p$, + need fraktsioonid e_p , e_{td} ja e_{ee} -st, mis
eralduvad kuni protsessi selle etapini (kaasa arvatud), mil kaassaadus toodetakse. Kui kaassaadustele jaotumine on
leidnud aset olelustsükli varasemas protsessietapis, kasutatakse viimases sellises protsessietapis kütuse vahesaadu-
sele omistatud heitkoguste fraktsiooni sel eesmärgil kõnealuste heitkoguste kogusumma asemel.

Biokütuste ja vedelate biokütuste puhul võetakse selle arvutuse eesmärgil arvesse kõik kaassaadused, sealhulgas
elekter, mis ei kuulu punkti 16 reguleerimisalasse, välja arvatud põllumajanduskultuuride jäägid, sealhulgas õled,
suhkruroo pressimisjäätmad, terakestad, maisitõlvikud ja pähklikoored. Negatiivse energiasaldusega kaassaadus-
te energiasalduse väärtus on arvutuse tegemise eesmärgil null.

Jäätmete, põllumajanduskultuuride jääkide, sealhulgas õlgede, suhkruroo pressimisjätmete, terakestade, maisitõl-
vikute ja pähklikoorte ning töötlemisjääkide, sealhulgas toorglütseriini (rafineerimata glütseriin) olelustsükli kas-
vuhoo-
negaaside heitkogused võrduvad nulliga kuni kõnealuste materjalide kogumise protsessini.

Rafineerimistehastes toodetud kütuste puhul on rafineerimistehas punktis 17 osutatud arvutuse tegemise eesmär-
gil kasutatav analüüsiüksus.

19. Biokütuste puhul on punktis 4 osutatud arvutuse tegemisel võrreldav fossiilkütus E_F kõige hilisem teadaolev tege-
lik keskmine heitkogus, mis tuleneb ühenduses tarbitud fossiilsest bensiinist ja diislist, ning millest on teada antud
vastavalt direktiivile 98/70/EÜ. Kui sellised andmed ei ole kättesaadavad, kasutatakse väärtust 83,8 gCO_{2eq}/MJ).

Elektri tootmiseks kasutatavate vedelate biokütuste puhul on punktis 4 osutatud arvutuse tegemisel võrreldav fossiilkütus E_F 91 gCO_{2eq}/MJ.

Soojuse tootmiseks kasutatavate vedelate biokütuste puhul on punktis 4 osutatud arvutuse tegemisel võrreldav fossiilkütus E_F 77 gCO_{2eq}/MJ.

Koostootmiseks kasutatavate vedelate biokütuste puhul on punktis 4 osutatud arvutuse tegemisel võrreldav fossiilkütus E_F 85 gCO_{2eq}/MJ.

D. Biokütuste ja vedelate biokütuste summeerimata vaikeväärtused

Viljeluse summeerimata vaikeväärtused: „ e_{ec} ” vastavalt käesoleva lisa C osas esitatud määratlusele

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste tüüpilised väärtused (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vaikeväärtused (gCO _{2eq} /MJ)
Suhkrupreedist toodetud etanool	12	12
Nisust toodetud etanool	23	23
Ühenduses maisist toodetud etanool	20	20
Suhkruroost toodetud etanool	14	14
ETBE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
TAAE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
Rapsiseemnetest toodetud biodiisel	29	29
Päevalilleseemnetest toodetud biodiisel	18	18
Sojaubadest toodetud biodiisel	19	19
Palmiõlist toodetud biodiisel	14	14
Taimse või loomse (*)õli jääkidest toodetud biodiisel	0	0
Rapsiseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	30	30
Päevalilleseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	18	18
Palmiõlist toodetud hüdrogeenitud taimeõli	15	15
Rapsiseemnetest toodetud puhas taimeõli	30	30
Orgaanilistest olmejäätmetest toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	0	0
Märjast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	0	0
Kuivast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	0	0

(*) Ei sisalda loomset õli, mis on toodetud loomadest toodetes, mis on klassifitseeritud kategooria 3 materjaliks vastavalt määrusele (EÜ) nr 1774/2002.

Töötlemise (sealhulgas elektri ülejääk) summeerimata vaikeväärtused: „ $e_p - e_{ee}$ ” vastavalt käesoleva lisa C osas esitatud määratlusele

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste tüüpilised väärtused (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vaikeväärtused (gCO _{2eq} /MJ)
Suhkrupreedist toodetud etanool	19	26
Nisust toodetud etanool (tootmisprotsessis kasutatav kütus täpsustamata)	32	45
Nisust toodetud etanool (tootmisel soojuse ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena ligniiti)	32	45
Nisust toodetud etanool (tootmisel tavalises põletuskatlas kasutatakse kütusena maagaasi)	21	30
Nisust toodetud etanool (tootmisel soojuse ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena maagaasi)	14	19

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste tüüpilised väärtused (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vaikeväärtused (gCO _{2eq} /MJ)
Nisust toodetud etanool (tootmisel soojuste ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena põhku)	1	1
Ühenduses maisist toodetud etanool (tootmisel soojuste ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena maagaasi)	15	21
Suhkruroost toodetud etanool	1	1
ETBE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
TAAE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
Rapsiseemnetest toodetud biodiisel	16	22
Päevalilleseemnetest toodetud biodiisel	16	22
Sojaubadest toodetud biodiisel	18	26
Palmiõlist toodetud biodiisel (tootmisprotsess täpsustamata)	35	49
Palmiõlist toodetud biodiisel (tootmisprotsess metaani kogumisega õlipressimisettevõttes)	13	18
Taimse või loomse õli jääkidest toodetud biodiisel	9	13
Rapsiseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	10	13
Päevalilleseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	10	13
Palmiõlist toodetud hüdrogeenitud taimeõli (tootmisprotsess täpsustamata)	30	42
Palmiõlist toodetud hüdrogeenitud taimeõli (tootmisprotsess metaani kogumisega õlipressimisettevõttes)	7	9
Rapsiseemnetest toodetud puhas taimeõli	4	5
Orgaanilistest olmejäätmetest toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	14	20
Märjast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	8	11
Kuivast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	8	11

Transpordi ja jaotamise summeerimata vaikeväärtused: „e_{td}” vastavalt käesoleva lisa C osas esitatud määratlusele

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste tüüpilised väärtused (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vaikeväärtused (gCO _{2eq} /MJ)
Suhkrupeedist toodetud etanool	2	2
Nisust toodetud etanool	2	2
Ühenduses maisist toodetud etanool	2	2
Suhkruroost toodetud etanool	9	9
ETBE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
TAAE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
Rapsiseemnetest toodetud biodiisel	1	1
Päevalilleseemnetest toodetud biodiisel	1	1
Sojaubadest toodetud biodiisel	13	13
Palmiõlist toodetud biodiisel	5	5
Taimse või loomse õli jääkidest toodetud biodiisel	1	1
Rapsiseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	1	1
Päevalilleseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	1	1
Palmiõlist toodetud hüdrogeenitud taimeõli	5	5
Rapsiseemnetest toodetud puhas taimeõli	1	1
Orgaanilistest olmejäätmetest toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	3	3
Märjast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	5	5
Kuivast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	4	4

Viljelus, töötlemine, transport ja jaotamine kokku

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste tüüpilised väärtused (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vaikeväärtused (gCO _{2eq} /MJ)
Suhkrupeedist toodetud etanool	33	40
Nisust toodetud etanool (tootmisprotsessis kasutatav kütus täpsustamata)	57	70
Nisust toodetud etanool (tootmisel soojust ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena ligniiti)	57	70
Nisust toodetud etanool (tootmisel tavalises põletuskatlas kasutatakse kütusena maagaasi)	46	55
Nisust toodetud etanool (tootmisel soojust ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena maagaasi)	39	44
Nisust toodetud etanool (tootmisel soojust ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena põhku)	26	26
Ühenduses maisist toodetud etanool (tootmisel soojust ja elektri koostootmise käitises kasutatakse kütusena maagaasi)	37	43
Suhkruroost toodetud etanool	24	24
ETBE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
TAAE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne etanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	
Rapsiseemnetest toodetud biodiisel	46	52
Päevaliliseemnetest toodetud biodiisel	35	41
Sojaubadest toodetud biodiisel	50	58
Palmiõlist toodetud biodiisel (tootmisprotsess täpsustamata)	54	68
Palmiõlist toodetud biodiisel (tootmisprotsess metaani kogumisega õlipressimisettevõttes)	32	37
Taimse või loomse õli jääkidest toodetud biodiisel	10	14
Rapsiseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	41	44
Päevaliliseemnetest toodetud hüdrogeenitud taimeõli	29	32
Palmiõlist toodetud hüdrogeenitud taimeõli (tootmisprotsess täpsustamata)	50	62
Palmiõlist toodetud hüdrogeenitud taimeõli (tootmisprotsess metaani kogumisega õlipressimisettevõttes)	27	29
Rapsiseemnetest toodetud puhas taimeõli	35	36
Orgaanilistest olmejäätmetest toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	17	23
Märjast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	13	16
Kuivast sõnnikust toodetud biogaas, mida kasutatakse kui surumaagaasi	12	15

E. 2008. aasta jaanuaris turul mitteleiduvate või turul üksnes tühistes kogustes leiduvate uute biokütuste ja vedelate biokütuste prognoositavad summeerimata vaikeväärtused

Viljelusega seotud summeerimata vaikeväärtused: „e_{ec}” vastavalt käesoleva lisa C osas esitatud määratlusele

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste tüüpilised väärtused (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vaikeväärtused (gCO _{2eq} /MJ)
Nisuõlgedest toodetud etanool	3	3
Puidujäätmetest toodetud etanool	1	1
Energiametsast saadud puidust toodetud etanool	6	6
Puidujäätmetest toodetud Fischer-Tropschi diisel	1	1
Energiametsast saadud puidust toodetud Fischer-Tropschi diisel	4	4
Puidujäätmetest toodetud DME	1	1
Energiametsast saadud puidust toodetud DME	5	5
Puidujäätmetest toodetud metanool	1	1
Energiametsast saadud puidust toodetud metanool	5	5
MTBE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne metanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	

Töötlemise (sealhulgas elektri ülejääk) summeerimata vaikeväärtused: „ $e_p - e_{ee}$ ” vastavalt käesoleva lisa C osas esitatud määratlusele

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heite tüüpiline väärtus (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heite vaikeväärtus (gCO _{2eq} /MJ)
Nisuõlgedest toodetud etanool	5	7
Puidust toodetud etanool	12	17
Puidust toodetud Fischer-Tropschi diisel	0	0
Puidust toodetud DME	0	0
Puidust toodetud metanool	0	0
MTBE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne metanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	

Transportimise ja jaotamise summeerimata vaikeväärtused: „ e_{td} ” vastavalt käesoleva lisa C osas esitatud määratlusele

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste tüüpilised väärtused (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vaikeväärtused (gCO _{2eq} /MJ)
Nisuõlgedest toodetud etanool	2	2
Puidujäätmetest toodetud etanool	4	4
Energiametsast saadud puidust toodetud etanool	2	2
Puidujäätmetest toodetud Fischer-Tropschi diisel	3	3
Energiametsast saadud puidust toodetud Fischer-Tropschi diisel	2	2
Puidujäätmetest toodetud DME	4	4
Energiametsast saadud puidust toodetud DME	2	2
Puidujäätmetest toodetud metanool	4	4
Energiametsast saadud puidust toodetud metanool	2	2
MTBE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne metanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	

Viljelus, töötlemine, transport ja jaotamine kokku

Biokütuse ja vedela biokütuse tootmisviis	Kasvuhoonegaaside heitkoguste tüüpilised väärtused (gCO _{2eq} /MJ)	Kasvuhoonegaaside heitkoguste vaikeväärtused (gCO _{2eq} /MJ)
Nisuõlgedest toodetud etanool	11	13
Puidujäätmetest toodetud etanool	17	22
Energiametsast saadud puidust toodetud etanool	20	25
Puidujäätmetest toodetud Fischer-Tropschi diisel	4	4
Energiametsast saadud puidust toodetud Fischer-Tropschi diisel	6	6
Puidujäätmetest toodetud DME	5	5
Energiametsast saadud puidust toodetud DME	7	7
Puidujäätmetest toodetud metanool	5	5
Energiametsast saadud puidust toodetud metanool	7	7
MTBE taastuvatest energiaallikatest pärit osa	On võrdne metanooli puhul kasutatud tootmisviisi omaga	

VI LISA

Riiklike taastuvenergia tegevuskavade ühtlustatud tüüpvormide miinimumnõuded

1. Eeldatav energia lõpptarbimine

Summaarne energia lõpptarbimine elektrienergia, kütte ja jahutuse ning transpordi valdkonnas 2020. aastal, võttes arvesse energiatõhususega seotud poliitikameetmete mõju.

2. Riiklikud valdkondlikud eesmärgid aastaks 2020 ja hinnanguline taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal elektrienergia, kütte ja jahutuse ning transpordi valdkonnas:

- a) aastaks 2020 eesmärgiks seatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal elektrienergia valdkonnas;
- b) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu eeldatav kujunemiskõver elektrienergia valdkonnas;
- c) aastaks 2020 eesmärgiks seatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal kütte ja jahutuse valdkonnas;
- d) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu eeldatav kujunemiskõver kütte ja jahutuse valdkonnas;
- e) eeldatav kujunemiskõver taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu puhul transpordi valdkonnas;
- f) riiklik soovituslik kujunemiskõver vastavalt artikli 3 lõikele 2 ja I lisa B osale.

3. Nimetatud eesmärkide saavutamise meetmed:

- a) ülevaade taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise poliitikast ja meetmetest;
- b) erimeetmed artiklites 13, 14 ja 16 sätestatud nõuete täitmiseks, sealhulgas selleks, et laiendada või tugevdada infrastruktuuri 2020. aasta eesmärkide täitmiseks vajalike taastuvatest energiaallikatest toodetud energia koguste ühendamise võimaldamiseks, meetmed loamenetluste kiirendamiseks, meetmed tehnoloogialiste takistuste kõrvaldamiseks ning artiklites 17–21 nimetatud meetmed;
- c) liikmesriikide või liikmesriikide rühma rakendatavad toetusavad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks elektrienergia valdkonnas;
- d) liikmesriikide või liikmesriikide rühma rakendatavad toetusavad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks kütte ja jahutuse valdkonnas;
- e) liikmesriikide või liikmesriikide rühma rakendatavad toetusavad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks transpordi valdkonnas;
- f) erimeetmed biomassist toodetud energia kasutamise edendamiseks, eelkõige uute biomassiresursside kasutuselevõtuks, võttes arvesse:
  - i) biomassiresursside kättesaadavust: nii siseriiklik potentsiaal kui ka import;
  - ii) meetmeid biomassiresursside kättesaadavuse parandamiseks, võttes arvesse teisi biomassikasutajaid (põllumajandus ja metsandus);
- g) kavandatav liikmesriikide vaheliste statistiliste ülekannete kasutamine ja kavandatav osalemine liikmesriikide ja kolmandate riikide ühisprojektides:
  - i) hinnanguline ülemäärane taastuvatest energiaallikatest toodetava sellise energia kogus võrreldes soovitusliku kujunemiskõveraga, mille saaks teistesse liikmesriikidesse üle kanda;
  - ii) ühisprojektide hinnangulised võimalused;
  - iii) hinnanguline taastuvatest energiaallikatest toodetud energia nõudlus, mida ei rahuldata kodumaise toodanguga.

4. Hinnangud:

- a) iga taastuenergia tehnoloogia tõenäoline kogupanus sellesse, et saavutada kohustuslikud 2020. aasta eesmärgid ja järgida soovituslikku vaheperioodi kujunemiskõverat, mis on kehtestatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu suhtes elektri tootmisel, kütmisel, jahutamisel ja transpordis;
  - b) energiatõhususe ja energia kokkuhoiu tõenäoline kogupanus sellesse, et saavutada kohustuslikud 2020. aasta eesmärgid ja järgida soovituslikku vaheperioodi kujunemiskõverat, mis on kehtestatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu suhtes elektri tootmisel, kütmisel, jahutamisel ja transpordis.
-

VII LISA

Soojuspumpade energia arvestamine

Soojuspumpade kasutatava aerotermilise, geotermilise või hüdrotermilise energia hulga arvestamiseks käesoleva direktiivi tähenduses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiana, arvutatakse E_{RES} järgmise valemiga:

$$E_{RES} = Q_{usable} * (1 - 1/SPF)$$

kus

- Q_{usable} = eeldatav kogu artikli 5 lõikes 4 osutatud kriteeriumile vastavate soojuspumpade toodetav kasutatav soojus, mida rakendatakse järgmiselt: arvestatakse ainult soojuspumpasid, kus $SPF > 1,15 * 1/\eta$;
- SPF = nende soojuspumpade eeldatav keskmine hooajaline kasutegur;
- η on suhtarv kogu elektrienergia tootmise ja elektri tootmiseks tavapärase energia tarbimise vahel ning seda arvutatakse ELi keskmisena Eurostati andmete alusel.

Komisjon kehtestab hiljemalt 1. jaanuariks 2013 suunised selle kohta, kuidas liikmesriigid hindavad Q_{usable} ja SPF väärtuseid erinevate soojuspumpade tehnoloogiate ja kohaldamiste suhtes, võttes arvesse kliimatingimuste erinevusi, eriti väga külma kliimat